

TĖVISKĖS ŽIBURIAI

Nr. 29 (30)

TORONTO, Ontario, 1950 m. LIEPOS (JULY) mėn. 20 d.

Kaina 10 c.

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian R. C.
Society of Canada.
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department, Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
841 Dundas St. W., Toronto,
Ont. Canada

Pasaulinio sukrėtimo angoje

Visiems buvo aišku, kad konfliktas — žiaurus ir naikinantis konfliktas — neišvengiamas, bet mažai kas tikėjo, kad jis jau taip netoli. Atrodė, kad valstybių kariški pasirengimai dar nebaitgi, kad dar neatsisėdęs praeitame kare pralietas kraujas nesudaro palankių psichologinių sąlygų karui, kad dar neišaugo nauja, karo nemačiusi karta. Bet paslaptinis ryšys stingsas, atrodo, nusprendė, kitaip. Kremlius, matyt, nori pasinaudoti demokratinio pasaulio nepribrendimu karui, jo nebaigtis pasirengimais, ir didžiųjų aviantūrų pradeda.

Korėjos karas žinoma, dar nėra pasaulinis karas, bet šiandien jau nebedaug kas tiki, kad jis sutos. Priešingai, laukiama, kad jis plės ir plės, kol užsiliepsnos visas pasaulis. Vos po 3 karo savaitių jau laukiama naujų židinių. Kremliaus savo dispozicijoje turi 40.000 tankų, 10.000 lėktuvų, begalės artilerijos ir kitų ginklų, net pagamintų Amerikos fabrikuose ir padovanotų jam ano karo metu. O buvo nemažai padovanota. Juk pasakojama, kad Kremlius, tiesa, nepriėmė, buvo net 11 milijonų dolerių. Kremlius turi apie 500 milijonų geltonųjų vergų, žmonų — ne gyvenimo, bet greičiau mirties ieškančių. Demokratijos juos spononinai atidavė Kremlui, nors strategai ir šaukė šaukė. Atidavė bijodamos per ankstyvų klapatų, sakydamos, kad principai neleidžia ginti netikusių režimų bei socialinių santvarkų. Tuo tarpu Kremlius juos priėmė ne humaniškus bei socialines teisybės planus vykdydamas, bet grynai strateginiais sumetimais. Šitie milijonai, nesuskaitomos geltonųjų masės dabar skiriamos demokratinio pasaulio kraujui nusekinti ir kišeni ištuštinti. JAV, vos simboliškai teparemiama kitų valstybių, skuba gelbėti vieno, kad ir ne svarbiausio, posto ir savo prestižo. Jos sakosi maną, kad čia susitvarkysiančios per keletą mėnesių, bet nėra abejonų, kad ankščiau negu bus spėta reikalą sutvarkyti čia — vistiek, laikinai pasitraukus į Japoniją ar be tos sarmatos — atsirasi nauji židiniai, kur teks vėl skubėti. Šiandien tik dar nevisai aišku, kas tai bus — gal Formoza, o greičiausia Indokinija.

Kai geltonojo pasaulio srityse liesis baltųjų kraujas ir birės iš jų kišenių auksas, staiga atsirasi nauji židiniai kitose „placiosios tėvynės“ pašonėse. „Liaudis suklis“ gal prieš Iraną (Persijos) „diktatorių“, užsukdama išvaduoti ir Irako, nes juk ten žemės auksas — nafta — teka į amerikoniškus ir į britiškus tanklaivius. Ir vėl reikės skubėti, vėl vežti jėgas iš Amerikos arba atitraukti iš geltonųjų frontų, kur tuo metu padėtis atrodys jau gerėjanti.

Gal pirmasis po geltonųjų bus ne Iranas. Gal bus Turkija, gal bus pasirinktas ir kitas kelias, bet visdėlto turės raktus prie Sueso, per kurį galima pasiekti ir užtaupyti tuos pačius naftos kranus. Kremlius įvyk-

dys Rooseveltto propagandos skelbtą šūkį praeito karo metu: „Tinkamu momentu mes sukursime ne antrąjį frontą, bet dvyliką frontų iš kartol“.

Šitos didžiosios Kremliaus strategijos tikslas išblaškyti demokratinio pasaulio jėgas, atimti karui vesti būtinas medžiagas, o po to smogti į gyvybinius centrus nebesidamgstant, atvira, visomis jėgomis.

Europos eilė, atrodo, dar ne arti, nes Kremlius žino, kad čia kariauti bus sunku. Ne tik 200 laisvųjų, bet ir 100 milijonų pavergtųjų bus prieš jį. Per Europą bus galima kopti tik sukaucius europiečius. Tad jį užguliti teks visomis jėgomis ir išsklaidžius priešų jėgas bei pakurtus jo išteklius.

Kremliaus dispozicijoje yra trečdalis žmonijos — 800 milijonų iš apie 2.5 milijono pasaulio gyventojų. Tiesa, didžioji jų dalis, badmiranti, suskurdę, beveik barbarai, bet jie visi valdomi vienos rankos. Tai didysis jų pliusas. Tuo tarpu demokratinis pasaulis suskilęs, edamas savanaudiškų interesų ir turi tik vieną vienintelį pliusą — neabejotiną technišką pranašumą. Dėka jo neryžtumo ir nedisciplinotumo, karas bus beabėjo ilgas. Labai ilgas. Jau dabar daug kas pranašauja, kad jis užtruks gal 10 metų. O gal ir užtruks. Juk karai vis ilgesni ir ilgesni darosi. Pirmasis pasaulinis karas truko 4 metus, antrasis 6, t.y. 50% ilgiau. Šitum pagal tą dėsni išpultų — 9 metai. Paskutiniųjų metų techniški laimėjimai, kurių persvara visdėlto aiškiai yra demokratijų pusėje, gal bus trumpinantis veiksnys, tačiau dar nėra ginklų, kurie nutildytų užliepsnotus kontinentus. Tam reikia ir laiko ir armijų masių. Armijų nėra. Laikas žada pasauliui vargą, skurdą ir pavergtųjų sunaikinimą.

Taigi stovime didžiųjų sukrėtimų angoje. Stovi pasaulis, stovime ir mes mažičiai. Paikelsti mes čia nieko negalime, bet turime budėti. Budėti kaip žmonės ir kaip lietuviai. Mūsų uždaviniai auga diena iš dienos, auga ir atsakomybė. Turime tai perprasti ir įsisąmoninti. Bet apie mus jau kitą kartą.

Stalino sąlyga

Indijos premjeras Nehru, gal Britų paaikintas, liepos 14 d. savo ambasadoriams pavedė kreiptis į Staliną ir Achesoną prašant paskubinti Korėjos konflikto likvidavimą. Į šį kreipimąsi Vašingtonas atsakė, kad pirmoji sąlyga bet kurių kalbų pradžia — raudonųjų pasitraukimas už 38 paralelės. Su Rusija JAV nevesiančios jokių derybų. Tai gali vykti tik JTO. Be to, JAV už Rusijos įsišikišio Korėjos karui likviduoti nemo-kėsiančios nuolaidomis komunistinės Kinijos įleidimo į JTO reikale. Oficialiai JAV atsakė Nehru liepos 17 d. Pirmas jį davė Stalinas trumpoje Gromyko notoje, kurioje sveikina Nehru iniciatyvą ir sako, kad tiek Ko-

Korejoje padėtis kritiška

Kai praeitos savaitės „TŽ“ numerioje buvo spausdinama Korėjos karo įvykių apžvalga, amerikiečiai tikėjosi dar ilgesnį laiką išsilaikysiant ant Kum upės, už kurios į pietus esančiame Taejon buvo jų vyriausioji būstinė ir antroji laikinoji P. Korėjos sostinė. Amerikiečių pajėgos dar tebebuvo šauriniam upės krante, o ant upės buvo įrengiama sutartinimų linija. Dešiniajame amerikiečių spaime, patys korėjiečiai tesikovė dar už 50-60 mylių į šiaurę. Po savaitės dabar amerikiečių padėtis yra labai pablogėjusi. Nuolatiniai masiniai puolimai tankų, paskum kuriuos seka bent dešimteriopai, o kai kur ir 20 kartų gausesni pėstininkai, amerikiečius privertė pasitraukti iš Taejono. Paskutinė natūrali kliūtis, galėjusi trukdyti raudonųjų veržimuisi, nugulėta ir vyksta tik stabdosios kautynės, nuolat artėjant prie pagrindinio amerikiečių naudojamo uosto Pusan, nuo kurio veda vienintelis pakenkiamas kelias per Taejū, Taejon, Suvon, Seul ir toliau į šiaurės Korėją. Palia šitą kelią vyksta sprendžiamosios kautynės, užimtose srityse jis nuolat bombarduojamas amerikiečių bei australų aviacijos.

Raudonieji visas savo jėgas meta prieš amerikiečius, ginančius pagrindinį kelią. Jie, be abejo, nori surengti jiems Dun-kerque — priversti pabėgti iš Korėjos politikus visą turtą. Tuo tarpu ir rytus nuo amerikiečių frontą laikantiems korėjiečiams tuo pat metu pasisekė. Jie, remiami amerikiečių artilerijos, čia laimėjo dvišias kautynes, priversdami raudonusius ne-tvarkingai pabėgti. MacArthur

štabas, kurio pranešimai darosi vis šykštesni ir šykštesni, vieną iš jų laimėjimų vadina didžiausiu visoje šioje kampanijoje.

Padėtis yra visiškai kritiška ir pasaulis jau svarsto ar amerikiečiai dar išsilaikys Korėjoje iki bus atvežta naujų jėgų ir ginklų ar turės pabėgti. Plačiai per pasaulį nuskambėjo liepos 15 d. JAV parlamento karo komiteto nario Van Zant pareiškimas, kad per 3 dienas amerikiečiai turės atpleisti Korėją. Betgi tik ką grįžęs iš pasimatymo su MacArthuru, štabo viršininkas gen. Collins pareiškė, kad JAV pajėgos pajėgsiančios Korėjoje išlaikyti platų prietilį, iš kurio vėliau pradės puolimą. Artima ateitis, be abejo, parodys, kuras iš jų teisus. Viskas priklausys nuo to ar sėkmingai atvykti laiku naujos jėgos, kurios praeitą savaitę išplaukė iš JAV, o kitos dar rušiamos.

Kovos praeitą savaitę vyko jau po JTO vėliavom, tačiau tai buvo tik tie patys amerikiečiai. Kitų tautų sausumos pajėgų, atrodė, ten dar ilgokai nepasirodys. JTO generalinis sekretorius T. Lie liepos 14 d. pakvietė visas 52 valstybes kuo greičiau pasiųsti Korėjos sausumos kariuomenes, bet tai padaryta jo asmeniškai autoritetu, ne Saugumo Tarybos sprendimu, tad valstybės nesijaučia įpareigos kvietimą tuojais išpildyti, bet klausimą svarsto arba ruošiasi svarstyti. O kol jos nusprendė ir kol kariai ten atsiras, praeis dar daug laiko. JAV oficialiai skelbiama, kad karas bus ilgas ir žiaurus ir kad laukiama atsirandant naujų židinių. Kanados gubernatorius pareiškė, kad Korėjai nuraminti

reikės mažiau bent 6 divizijų. O jų ten ir vienos pilnos, atrodo, nėra.

JAV sausumos kariuomenės vadovybė Korėjoje perėmė gen. W. H. Walker, žinomas tankų specialistas, kovojęs Vokietijoje gen. Paton armijoje. Gen. Dean, grąžintas į tas pačias 24 divizijos vado pareigas. Walker šį kartą, deja, pastatomas ne su tankais pulti, bet nuo jų gintis. Raudonieji, išlikusių remiasi tankais, naudodami vokiečių Guderjano išdirbtą taktiką smogti kilykais, tą pačią kurią vėliau prieš vokiečius panaudojo sovietų maršalas Žukovas. Spaudoje kai kas jau reiškia nuomonę, kad ir Korėjos operacijoms vadovaujantis Žukovas, lyg jam nebūtų svarbesnių uždavinių.

Kaip praneša karo korespondentai Korėjos karas nesąs panašus į normalų karą. Amerikiečiams dar niekad netekę tokio karo vesti. Raudonieji karais pasirodė nei amerikiečių uniformose, jie puolę stačiai mirties ieškodami. Pav., veršdamiesi per Kum upę, pirmieji amerikiečius puolė vien su peiliais ir rankinėmis granatomis, nes su sunkesniais ginklais nebūtų pajėgę perplaukti. Šita azijatinė kovojanti mašina varkalečių psichologijai visai nesuprantama. Dėl to vienas korespondentas klausia, ką rusai padarys iš kinų, jei tokių skerdikų jėgą sukūrė iš primityvių korėjiečių. Jie nebūtų mirties ir eina pirmyn per bet kokią ugnį. Kiek jų yra žuvusių, niekas nežino. Liepos 13 d. amerikiečių pranešimu raudonųjų tada buvę žuvusių apie 9000, o amerikiečių apie 500.

“Amerikos Balsas“ organizuoja lietuvišką programą

(“Tėviskės Žiburiai“ New Yorka korespondento)

Jūsų korespondentui operatyvius skyriaus viršininkas Mr. Alfred Puhani nurodė, jog dviejų savaitių laikotarpyje numatoma dideli “Voice of America” reforma pridėdant visą eilę naujų kalbų, jų tarpe ir lietuvių. Čia, minėtas aukštasis Amerikos State Departamento pareigū-

nas, pasigyrė taip pat esąs lietuvių kilmės, nes jo proseneliai atvykę iš Mažosios Lietuvos ir anksčiau vadinęsi Pagoniais. Per praėjusius metus “Amerikos Balsas” turėjo daugiau kaip 600 amerikiečių ir 150 užsieniečių tarnautojų, ir jo išlaidos siekė apie 19.000.000 dolerių. Kiekvieną dieną davė programą 35 kalbomis, iš visus pasaulio kraštus. Tačiau yra sunku Amerikos informaciją lyginti su sovietų propaganda, kurie amerikiečius yra toli pralenkę. Pav., Kinų mandarinų kalba Amerikos siųstuvais davęs vos 10.5 valandos, kai sovietų siųstuvai — mažiausiai 30 valandų kasdien.

Šiuo metu “Voice of America” organizuoja naujųjų programų štabus. Lietuvių programai numatoma nemažesnė kaip 8 žmonių grupė, kurios vedėju turės būti Amerikos pilietis. Personalą galėtų — ir Mr. Puhani net pagelbautų — užpildyti politiniai pabėgėliai, kurie geriausiai už visus žino, kas palikuoniams būtų įdomu. Tuo reikalu nauju pretekstu Austrijos sutartai užtikinti.

kojimus reikalingų tautybių studentų ir ieško per organizacijas. Susirinkus atitinkamą skaičių asmenų Balso administracija praves tyrinėjimą ir galiausiai egzaminus.

Lietuviškos programos vedėjų laukia labai atsakingas ir delikatus darbas. Nors būdamas Amerikos pilietis, jis tačiau turės patenkinti Balso reikalavimą, jog Amerikos gyvenimo, kultūros vaizdas, lygiai kaip Amerikos idealai būtų tiksliai perteikti jų kalbų klausytojų galvose užsienyje. Geriausiai prie šito galėtų prisitaikinti buvę paskutiniaisiais metais Lietuvoje. Ir tokių JAV piliečių yra.

Ištaigoje buvo užtikrinta, kad jie turį tikrą įrodymą, kad Amerikos Balsas Lietuvoje yra ir tikrai bus girdimas. Jau šiuo metu veikia 38 trumpų bangų siųstuvai, kurių galia siekia nuo 10 iki 20 tūkstančių.

Didžiausias programos Balse turi anglų ir rusų bei ukrainiečių kalbom.

— LONDONAS. — Komiteta taikos sutartai su Austrija paruošti padarė posėdžių pertrauką iki rugsėjo 7 d. Ji nepriėjo jokių rezultatų. Rusai tarp kitko pareiškė, kad jų abejonės ar vakariečiai laikytųsi taikos sutarties su Austrija didingą faktą, kad jie lauzę sutartį su Italija. Vakariečiai tą pavadino nauju pretekstu Austrijos sutartai užtikinti.

Savaitės įvykiai

Viduržemio jūroje manevrai

JAV 6-asis laivynas ir D. Britanijos laivyno daliniai nuo liepos 17 d. manevruoja Viduržemio jūroje. Šie manevrai tęsis iki liepos 29 d., o rugpjūčio 18—19 d. bus dar vieni.

Tarptautinis legionas

JTO aukštieji pareigūnai svarsto sumanymą sudaryti tarptautinį legioną iš savanorių Korėjos karui. Sumanymas jau svarstytas su JAV delegacija. Galutinis sprendimas šiuo reikalu paliktas MacArthurui.

Kviečia vengti žiaurumų

Trygve Lie dar liepos 12 pasiuntė telegramas abiem Korėjoms ragindamas vengti žiaurumų, nes šiauriečiai nužudė amerikiečius belaisvius, o pietų korėjiečiai ne gražiau pasielgė su šiauriečiais.

Kviečia visus JTO narius

Generalinis JTO sekretorius Lie liepos 14 d. išsiuntinėjo kvietimus visoms 52 JTO valstybėms, ragindamas į Korėją skubiai prisijungti sausumos pajėgų ir kitokios paramos.

23 darbiečiai prieš karą Korėjoje

Anglija politinių machinatorių kraštas. Ir dabar šiai liepos 14 d. 23 parlamento narių darbiečiai pasirašė raštą, kuriuo kviečia vyriausybę dirbti taikos išlaikymui. Esą, JAV turinčios išvesti savo pajėgas iš Korėjos, priimtas komunistinės Kinijos į Saugumo Tarybą turis būti atstovas, o konfliktą turi likviduoti JTO komisija. Laukiama, kad raštą pasirašys ir daugiau darbiečių “pacifistų”.

Nori patikrinti

JAV, Britai ir Prancūzai kreipėsi į Maskvą, prašydami įsileisti komisiją, kuri patikrintų ar tikrai Rusijoje bėra tik 13.546 belaisviai vokiečiai, kaip oficialiai teigiama.

Wallace prieš Sovietus

Buvęs Progresyviųjų Partijos kandidatas į prezidento vietą. H. A. Wallace, kuris nuolat reikšdavo savo draugingumą Sovietų Sąjungai, pareiškė, kad nesą abejonės, jog Korėjos karas išprovokavo Rusiją. “Kai JAV veda karą, kuriam pritaria JTO, aiškus dalykas, aš esu savojo krašto ir JTO pusėje”. Liepos 17 d. jis pareiškė atsistatydinąs iš partijos vado pareigų ir visai išsisąs iš partijos.

Ar JTO skils?

Hoover vėl pakartojo savo stulymą (balandžio mėn.) perorganizuoti JTO be komunistinių valstybių. Šį kartą jo stulymas jau niekas nekritikavo. Visi mano, kad jos ir pačios išeis, nes apie gelbėjimą JTO įvedant komunistinę Kiniją dabar jau niekas nebemano. Spėjama, kad Sovietų Sąjunga ir satelitai išeis ir nebegrįš. Ir jų jau nebegalės niekas, nes jiems esant akcija būtų neįmanoma.

Kas vyksta Jugoslavijos pasienyje

Pastaruoju metu daug dėmesio kreipama į Rusų ir satelitų kormuomenės telkinius Jugoslavijos pasienyje. Pereitos savaitės incidentai ant Jugoslavijos — Bulgarijos sienos, kada buvo nukautas vienas bulgarų kareivis, taip pat atkreipė pasaulio dėmesį. Maskvos radijas šeštadienį smarkiai puolė Tito, jį vadindamas Jugoslavijos Syngman Rhee (Pietų Korėjos prezidentas). Tačiau Graikijos feldmaršalas Al. Papagos liepos 16 d. pareiškė, kad visa tai tik nervų karo manevras. Jo nuomone Rusija dar nesanti pasirodusi III Pasauliniam karui. Jugoslavijos pasienyje sutelktos karinės pajėgos esančios per menkos. Panašių kariuomenės judėjimų būnų kiekvienais metais apie šį metą. Graikijoje kovojusių komunistų likučiai — 14.000 — esą išsklaidyti Albanijoje, Bulgarijoje ir kituose satelitų kraštuose, bet esą netiesą, kad 6000 jų esą sutraukti Bulgarijoje Graikijos pasienyje.

Tito nori likti savarankiškas

Sovietams pradėjus kaupiti jėgas Jugoslavijos pasieny, įaudinasi visas pasaulis, o Tito mažiausia. Jis neprašo nei pagalbos nei jokių patarimų, nei pagalbos ir nuduoda visai ramų. Tik piūtės metu įprastos kareivių atostogos atšauktos, o paleisti kareiviai sugrąžinti į dalinius. Kariuomenė ir aviacija laikoma parengtyje. Europoje manoma, kad Tito nusistatęs nelaukti kol jį puls. Istikinės, kad tikrai bus pultas, jis puls pats pats, kad išblaškyt kariuomenės koncentratas. Į jūrą maudytis jis vis dėlto nevyksta, kaip dar per pirmąjį Maskvos grėsinimą.

Kinai Azijos “išvadotojai”

Amerikiečių Kinų Politinė Sąjunga liepos 15 d. paskelbė sučiupusi tekstą slapto 1950 m. vasario 12 d. Kinų ir Rusų sutarties, pasirašytos Maskvoje, pagal kurią komunistinės Kinijos armija — 4.000.000 vyrų — paverčiama tarptautine komunistų armija, skirta pirmiausia pietryčių, o paskum ir visos Azijos “išvadavimui”. JAV Valstybės Departamentas šį dokumentą komentuoti atsisakė.

Karo kontrolė JAV

Prezidentas Trumanas kreipėsi į kongresą, siūlydamas dalinę ūkinio fronto mobilizaciją Korėjos karo laimėjimui.

— VASINGTONAS. — JTO plenumo pirmininkas Filipinų gen. C. Romulo sutiko būti JTO karo jėgų vado pavaduotoju.

— LONDONAS. — D. Britanijos ambasadorius Maskvoje pasikalbėjimas su Gromyko dėl tarpininkavimo karui baigti nedavė jokių vaistų.

— BOGOTA. — Praeitą savaitę Kolumbijoje įvyko didelis žemės drebėjimas, kurio metu žuvo apie 300 ir sužeista apie 1000 žmonių.

Tėviškės žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRAŠTIS

Redaguoja Redakcinis Kolektyvas
Redaktorius Dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Kanadoje \$3, JAV — \$3 amerikoniški, Austrijoje, Pietų Amerikoje ir kitur — \$4 amerikoniški, pusel metu — Kanadoje \$2, visur kitur \$2,50. Atskiras nr. 10 ct.

Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)

341 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telefonas AD 4265

Gundymų ugnyje

Jau įkvėptasis dainius Dovydas savo puikiose psalmėse giedoja apie žmogų, kiekvieną dieną kovojantį su nedraugais. Prašydamas pagalbos prieš nedraugus, 54-toje psalmėje įkvėptasis dainius giedoja:

Jo veidas švelnesnis už
sviestą,
bet jo širdis karinga.
Jo kalbos minkštesnės už
aliejų,
bet yra aštrūs kalavijai...
Ir taip iki šios dienos kiekvienas turi kovoti, kiekvienas turi gintis net nuo artimiausių bičiulių: šiandien ne kartą ir geras draugas, ir knyga, ir laikraštis, ir kino filmas kėsina į žmogaus įsitikinimus, į jo pažiūras.

1. Šėtono gundymas

Garsusis italų rašytojas Giovanni Papini "Judo gundyme" mini šiuos šėtono gundančius žodžius:

"Jeigu gerai prisizūrėsi, tu pastebėsi, kad visas Jo mokslas remiasi tuo, kaip iš žmogaus reikalauji negalimų dalykų. Žmonės turi daryti tai, kas nenumatyta, o priešingu atveju bus pasmerkti ugniai. Jis žmonių giminei stato labiausiai nežmonišką dilemą: arba nuveikti savo paties asmenį, arba degti amžinojo ugnyje. Pagal jį, nėra kitokio likimo.

"Jis reikalauja tikrai to, kas labiausiai prieštarauja mūsų prigimčiai, ko žmogus niekuomet nepataikys padaryti.

"Myli tėvą ir motiną, brolius ir seseris, žmoną ir vaikus, o Jis tau liepia apiešti tuos brangiausius asmenis, ir tartum dar to neužtektų, nori, kad stengtumeis jų beveik neapkęsti.

"Nori, kad geru už blogą atsakytum, ir tuo būdu sukeltai puikuolių norą tave pažeminti, vagių — tave apvogti, akplėšų — tave nužudyti. Liepia tau atleisti priešams; dar daugiau — juos mylėti, o tuo būdu sustabdo ir baudžia tuos, kurie tave myli, nes mažiau juos išskirti nei tuos, kurie tavęs nekenčia.

"Liepia tau negalvoti apie rytojų, o tuo būdu veda į nežinojimą, badą ir griuvėsius, nes joks mokslas nėra galimas be cieties numatymo, o šeimų ir karalysčių egzistavimas remiasi rūpestingumu.

"Niekio nemylti be vargšų ir nori, kad taipgi turuoliai liktų skurdžiais, bet kai visi bus vargšai, kas duos darbininkui darbo ar išmaldą alkanam, kas maitins pallegusius ir kas mokės mokesčius, būtinus valstybių ir tautų tvarkos ir saugumo išlaikymui?"

Šito gundymo sugestija jaučiama ypačiai tada, kai žmogus netenka tvirto pagrindo po kojomis: kai jis dėl kurių nors priežasčių netenka tvirtybės, artimųjų, kai jis turi vienas atkakliai grumtis dėl kasdieninės duonos kėsnio. Tada jam atrodo, kad iš jo tik reikalaujama, bet nieko konkretaus neduodama.

2. Viliojančios sirenos

Poetas Vytautas Mačernis, gyvenęs vos 25-rius metus, la-

bai gailiai įžvelgė į žmogaus buities slėpinius.

Viename savo kūrinyje (Šokėja ir asketas) poetas vaizduoja asketą — taigi, nebetokį žmogų — glėbyje šokėjos, kuri gundančiai kužda jam apie ieškomą Dievą, kurio jis neberašys savo skausmų žaizdose ir neramaus kūno silpnume:

Tu savo Dievą rasi mano šokė.
Lig Jo nueit vien lengvos kojos gali.
Aš šoksiu, tu delnais man taktį plok.

Šokėja savo gundymą baigia ciniška pastaba, kad užtenka atkreipti dėmesį į ekstazėje praskrendantį lankščias judesias jos kūną, ir jis "Dievo paslaptis visas atskleis"...

O. Wilde viename kūrinyje taipgi aprašo tokią gundytoją — jūrų sireną, kuri taip apžavi jauną žveją, kad jis dėl jos net savo sielos atsisada...

Nesunku gyvenimą pažįstant žmogui nujauti, ką lieptis poetis ir anglas beletristas turėjo galvose, rašydami apie šias viliojančias sirenas. Gal dėl to ir kitas mūsų poetas Pranas Kozulis, prieina tos pačios išvados:

Veltui ieškojau amžinojo grožio tarp žemės reiškinių pilkų: — žvaigždynai, moterys ir rožės — vien tik aptemdymui akių. (Dulkės ežere).

Jaunimo psichologas ir daugelio puikių knygų autorius H. Schillgen S.J. tvirtina: "Moterys gali būti angelas arba suvėžiotojas". Tačiau čia neturi matiklo rašyti kokio kaltinimo akto moterims ar mergaitėms: šioje vietoje norima pažymėti dailiosios lyties atstoves, kad jos visuomet jaustų, koku dideliu atsakingumu apdovanojo jas Viešpats.

Šita proga, tačiau, rūpi pakabinti mūsų tautos atžvilgiu didelės reikšmės turintį faktą: kiekvienas lietuvis jaunuolis turi jaustis įpareigotas, jei galima, kurti lietuvišką šeimą. Sveikintučių tarpe, tiesa, yra gražuolių, tačiau tikrai lietuviška siela supras kitą lietuvišką sielą, tikrai lietuviškas įprasminas lietuvių buitį ir įkvėps jį tai kovai, kurią šiandien kovoja visa lietuvių tauta.

3. Miražai

Dykumų nuvargusius keleivius ne kartą apvilia klaidingi miražai: keleiviai, ištroškę vandens, regi oazes, laistomas trykštančio šaltinio vandeniu, skuba į jas, bet jokiu būdu nepasiekia.

Miražai skaudžiai apgauna nevieną žmogų. Dailiojoje literatūroje skaitytojai daug ko išėjo. Knyga papildė jų žinias, praturtinė vaizduotę, suteikė grožinio džiaugsmo, padeda atpažinti nuo įkyriusios kasdienybės. Pirkdamas naują knygą, skaitytojas tam tikra prasme rizikuoja: jis nori rasti joje to, ko ilgisi jo siela, bet knyga kartais jį apvilia, kaip tas miražas keleivį.

Rašytojas jaučia paprastai

Korėjos mįslė

Nuo pat pirmos karo Korėjoje dienos diplomatai ir žurnalistai suka galvas, stengdamiesi atspėti tikruosius Stalinoėjimus. Korėja atrodo per menkas raudonųjų agresijos objektas. Juk Formoza jiems nepalyginamai svarbesnė. Užėmus Formozą būtų buvęs išspręstas komunistinės Kinijos dalyvavimas JTO, dėl ko sovietai pusę metų triukšmą kelia. JAV politikos meisteriai dar taip neseniai oficialiai buvo nusiplovę rankas, Formozą palikdami Dievo ir Čiankaišeko valiai. Kinų komunistai turėjo labai palankias sąlygas įvažiuoti. Tačiau Stalinas vis dėlto pasirinko ne Formozą, bet Korėją, bent tuo tarpu kiniečiams neleidžiamas pradėti paskutinio kovos etapo — išsikėlimo į Formozą. Aišku, darydamas sprendimą, jis privalėjo turėti kokių nors svarbesnių planų. Korėja greičiausiai tėra sukta priemonė prisistatiti didesnei daliai amerikiečių aviacijos, laivyno ir sausumos kariuomenės, tuo labiau, kad dabar Formoza iš viso komunistams pasidarė neprieinama.

Koncentruojama kariuomenė Jugoslavijos pasienyje

Visų akys nenoromis krypstą Europą. Vasara jau įpusėjus. Greit bus nuimtas derlius. Taigi, militarinėms avantiūroms sąlygos palankios. Žinoma, nesinorėtų tikėti, kad Maskva jau norėtų susikibti su Vakarais galutinam jėgų išbandymui. Al-lanto paktas surišo ir krūvą nemaža tautų. Vienos kurios nors iš jų užpuolimas būtų laikomas agresijos veiksmu, nukreiptu prieš jas visas. Po Korėjos įvykių JAV laikysena tokiu atveju jau yra pakankamai aiški Kremlui.

Tačiau Europoje yra silpnas taškas, bent šiuo metu neturįs sąjungininkų — Tito Jugoslavija. O Stalinas Tito nuklydimo nuo generalinės linijos ir jo "komunistinės avinycios" išsižadėjimo, aišku, dar nėra užmiręs. Kalama juk, kad ir kituose satelitiniuose kraštuose titozmo

savo atsakingumą. Jis žino, ką vertina pilkai skaitytojų minia, ir dėlto vengia užgauti jų įsitikinimus. Tik tie, kurie yra pasišovę žūbtū priavesti savo idėjų, nebevenigia konflikto su savo auditorija.

Ir paprasta pilka skaitytojų minia turi savo kriterijus ir moka atskirti gera nuo blogo. Ypač čia ji jautri moraliniams dėsniams ir krikščionybės principams.

Ilustracijai paduodu keletą ištraukų iš knygos, kurioje feljetonais kalbama ne tik apie tremtinių gyvenimo sąlygas, bet tuo pačiu stiliumi liečiama religija ar net pati Dievybė:

"Patikau. Ir būkį atsibūtė ir priedo, kad esu kaip liūtas, ant kurio **ponas Jėzus jojo**".

"Taigi laisvą pabaigiau žodžiais: 'Ilgai, tėveliai, gyvenkit, tegu jus **Misteris Dievalis** globoja'".

"Kaip Dievą myliu, užmušiu pagavęs tą rupūžę prakeiktą."

"Motina Švenčiausia, kumelė pastip?"

"Tarybinis bulius, paliktas Dievo ir silpnos tvoros valiai".

Feljetonas feljetonu lieka. Tačiau feljetonas dar nėra parinkty keiksmų ar viską jaučiančių sakinių rinkinys.

Paprastas, eilinis skaitytojas, perskaitęs šiuos ir panašius išsireiškimus, trumpai tepasakė: "Perriebul..."

O tačiau pro šią ir panašias knygas mūsų jaunimas nepraeina užmerktomis akimis. Jėgu jau knygoje jis randa pa-

Jugoslavija pavojuje

bacilos labai veičia klesti. Nusi-bodo ir jam ir MGB tas Tito pikt-žoles komunistiniuose soduose ravėti...

Pranešimai iš Europos kalba apie kariuomenės koncentravimą Jugoslavijos pasienyje. Paprastai neblogai informuotus švedų konservatorių laikraštis "Svenska Dagbladet", remdamasis iš Vengrijos gautomis žiniomis, skelbia, kad Jugoslavijos kaimynai — Bulgarija, Rumunija ir Vengrija siunčia savo kariuomenes prie Jugoslavijos sienos. Vengrai, girdi, net iš-evakuavo iš savo pasienio gyven-tojus. Evakuacija buvusi prarasta labai staiga — 48 valandų laikotarpyje...

Jėgų palyginimas

Amerikiečių žurnalo "US News and World Report" korespondento pranešimu iš Vienos — sovietai kartu su satelitais prieš Jugoslaviją dabar gali pastatyti pusę milijono kariuomenės. Dunojaus srityje patys rusai turi virš 90.000 vyrų, daugiausia išdėstyti Vengrijos lygumose ir Rumunijoje, iš kur būtų gali-

ma praversti triuškinantį smūgį į Belgradą. Rumunijos karo pajėgos siekia 200.000 vyrų. Vengrija pačioje Tito pašonėje turi 70.000 karių, o mažoji Albanija su Bulgarija — 150.000. Taigi, viską susumavus, susidaro nemažas skaičius. Tuo tarpu nelaimingas be draugų palikęs sovietinio komunizmo atskalūnas Tito savo kariuomenę suskaičio 250.000 vyrų. Satelitų armijos, tiesa, nepasizymi kovin-gumu ir apsiginklavimu. Rūpesčio jam kelia sovietai.

Prieš galingą sovietų aviaciją Tito galėtų pastatyti vos vieną tūkstantį lėktuvų: sovietinių Jak-naikintuvų, britų Spitfirų ir vokiečių transportinių JU 52. O kur dar sovietų tankų masės? Perspektyvos Titui, kaip matome, nekokios. Savo strategiją jis jau anksčiau išdėstė užsienio laikraščių korespondentams, karo atveju pažadėdamas trauktis į kalnus. Sovietai su satelitais, aišku, pirmiausia steng-tųsi užimti Belgradą. Tuo pačiu metu jie greičiausiai nuleistų parašiutininkus Adrijos pakran-tėse, nuo siekdamai Jugoslaviją

Nedarbo draudos nuostatai

dieną dar tur nors uždirbti iki \$1.50, o dabartinis leidžia už-dirbti iki \$2.

— OTAVA. — Pasikeitė Ho-landijos ambasadorius Kanada. Dr. J. H. van Roijen paskir-tas ambasadoriu JAV, o jo vie-ton' atvyko A. H. Lovink. Kre-dencialus jis įteikė gen. Guber-natoriui liepos 11 d.

Kanada palengvino imigrantų įvažiavimą

"Canada Gazette" birželio 28 d. paskelbė potvarkį, žymiai praplečiantį įvažiavimo į Kanadą galimybes. Iki šiol buvo įle-džiami pirmo laipsnio giminės, sužadėtiniai ir žemės ūkio dar-bininkai. Vokiečių piliečiai bu-vo visai neįsileidžiami. Nuo da-bar kiekvienas Kanados gyven-tojas (ir nepilietis) gali prašy-ti duoti leidimą įvažiuoti ne tik giminėms, bet ir draugams ir visiems svetimiems asmenims.

Naujieji nuostatai pirmenybes teikia D. Britanijos, Prancūzijos ir JAV imigrantams, tačiau jie numato, kad imigracijos minis-teris gali leisti įvažiuoti ir kiekvienam asmeniui, kurį Departa-mento organai pripažins tinka-mu. O viena pagrindinių sąly-gų šitokiam pripažinimui yra, kad kandidatas būtų be prie-kaištų demokratiniu požiūriu. Kandidatas turi būti tinkamas įsigyventi į Kanados papročius, gyvenimo būdą, nuosavybės santykius ir klimatinės bei so-cialios sąlygas. Kadangi visa tai turi nuspręsti imigracijos de-partamento vietos ir užjūrio or-ganai, tai jų galia ir reikšmė darosi nepaprastai didelė. Jie gali nušalinti visus, kuriuos ras-

atsikirti nuo galimos pagalbos ti iš rikiuotės tankai, nenumuš-jūros keliu. Taip uždare langą į i-lėktuvai išlisi aerodromuose. Ši tragedija juk ir ištiko Hitlerį. Paskutiniaisiais karo metais tankus iš vienos vietos į kitą reikėjo traukiniais vežioti. Lėk-tuvų taip pat nestigo, bet jiems trūko benzino ir orą pakalti...

Situacija Stalino atsiskaity-mui su Tito dabar gana palan-ki. Amerikiečiai turi pakanka-mai darbo Korėjoje. Raščiųjų pagalbos įsipareigojimų nėra, jeigu neskaitysime amerikiečių puse burnos padarytų žodinių prasitarimų, kad Jugoslaviją reikėtų ginti. Pagaliau ir tas Ti-to dabartinis statusas labai ne-patogus vakarams: juk jis vis vien tebėra komunistinės dikta-tūros karaliukas, nors ir nutrau-kęs ryšius su Maskva, atseit, vanagėlis, besidairęs lesalo į vakarų demokratijų baltųjų ba-landžių gūstas...

Stalinas daugiau pasirošęs už Hitlerį

Nerimo kelia ir sovietų da-bartinis pajėgumas. Pakanka-tik palyginti Hitlerio turėtuosius ištekius 1939 m., prieš pat jo nutrūktgalvišką avantiūrą. Sta-lino operuojamieji skaičiai aiš-čiai prašoka hitlerinius. Pav., plieno Hitleris turėjo 27.400.000 tonų metinę produkciją, Sta-linas dabar jau yra pasiekęs — 35.200.000 tonų. Hitlerio metinė elektros jėginių produkcija ribojosi 62.300.000 kilovatų, o Stalino — 115.000.000.000. Hitlerio Trečiasis Reichas paga-minavo 215.000 tonų alumi-nijaus, Sovietų Sąjungą ir čia prašoka Vokietiją su 230.000 to-nų. Hitleris per metus turėdavo 15.800.000 statinių naftos, Sta-linas turi — 355.500.000. O nafta, kaip žinome, vienas iš svarbiausių jėgos šaltinių karo metu. Be jos sustoja dar neišves-

ti iš rikiuotės tankai, nenumuš-jūros keliu. Taip uždare langą į i-lėktuvai išlisi aerodromuose. Ši tragedija juk ir ištiko Hitlerį. Paskutiniaisiais karo metais tankus iš vienos vietos į kitą reikėjo traukiniais vežioti. Lėk-tuvų taip pat nestigo, bet jiems trūko benzino ir orą pakalti... Hitlerio užsuktoji karo mašina turėjo 400.000 sunkvežimių. Sta-linas jau dabar jų yra pasiga-minęs net 2.000.000. Hitleris tu-rėjo per 1.117.000 įvairių maši-nų fabrikuose, Juozapas turi 1.300.000... Prie visa to dar reikia pridėti žmogiškąją jėgą — mesą patrankoms — kaip kad jį mėgsta vadinti prsie-ke antimilitaristai. Vokietijoje kiekvienais metais kariuome-nėn stojančių amžiaus jaunuoi-lių būdavo 500.000, o Sovietų Sąjungoje — 2.000.000...

Skaičiai aiškiai liudija — so-vietai yra pajėgesni už Hitlerį 1939 m. Labai galimas dalykas, šitie skaičiai galį susukti galvą Kremliaus viešpačiui, paskatindami jį pamėginti laimę. Paga-liau — Jugoslavijos puolimas gal dar nereikštų trečiojo pa-saulinio karo, žinoma, jeigu ne-kiltų komplikacijų ir neįsikištų amerikiečiai. Dėl to Stalinas, galimas dalykas, amerikie-čiams ir "parūpino" Korėją: te-gu sau pasižauda, pasimamkš-tina su jo ten siunčiamais kom-unistais. Korėja kas dieną pri-riša vis didesnes amerikiečių pajėgas. Siekdamas Jugoslavijos užimimo, Stalinas Korėjos komunistams be savo "tiesio-ginio įsikišimo" dar galėtų pa-siųsti mandžūrus su kinais. Ši-taip užsacharęs pagrindines amerikiečių jėgas, galėtų atsi-sukti prieš Tito. Bet ar išdrįs, kai Tito neatšiejamai surištas su Vi-duržemo jūra...

Vyt. Kastytis.

netinkamus, o visiems kitiems, dėl kurių tik paprašys koks Ka-nados gyventojas, durys yra atviros.

Pagrindinis nuostatų punktas sako, kad ministeris gali leisti įvažiuoti kiekvienam asmeniui, dėl kurio yra įsitikinęs, kad "je-dara tinkami klimatinio, sociali-nio, auklėjamojo, pramoninio, darbo ir kitais požiūriais ir nėra nepageidaujami ypatingų įpro-čių, papročių, gyvenimo, būdo, nuosavybės metodų požiūriu arba dėl aktyvaizdaus netinka-mumo greit prisitaikyti prie Ka-nados gyvenimo sąlygų, greit į juos įsijungti ir per nustatytą laiką nuo atvykimo prisilimti pi-liečių prievoles".

Tik Vokietijos piliečiai pagal naujuosius nuostatus tegali būti kviečiami vien artimųjų giminių.

Imigracijos ministeris paskel-bė, kad dėl įvažiavimo paleng-vinimų busi deramasi su tais kraštais, iš kur imigrantų lau-kiama. Svarbiausia būstą sie-kinama, kad tų kraštų vyriausy-bės emigrantų neapsunkintų fi-nansiniais suvaržymais. Dabar dėl valiutos išvežimo suvaržy-mų emigrantai negali būti per-

vežami. Tai beabejo liečia pir-mausia D. Britaniją.

Be ministerio specialdus sprendimo imigraciniai organai jau dabar gali duoti leidimus įvažiuoti šių kategorijų asme-nims:

1. imigrantams, kurie įveža-mi darbdavių, bet ne didesnė-mis grupėmis kaip po 25. Tik specialiu ministerio leidimu grupės gali būti ir didesnės;

2. namų ruošos darbininkėm ir ligoninių slaugėms;

3. tiems, kuriems leidimų duos imigracijos departamento įkurdinimo skyrius (tai kolonis-tai ūkininkai);

4. asmenims, kuriuos kvie-čia Kanados gyventojas, kuris parūpins kviečiamiesiems butą, darbą arba išlaikymą ir imigra-cijos organus įtikins, kad at-vykstančiųjų priėmimui pasi-ruošimai yra jau pakankami.

Ministeris gali duoti leidimą įvažiuoti:

1. asmenims, kurie atsiveš kapitalo, su kuriuo galės įkurti įmonę arba koki verslą pradėti;

2. asmenims, kurie nori įsi-kurti žemės ūkio rajonuose kaip amatininkai arba smulkūs vers-lininkai;

3. laisvųjų profesijų asme-nims (gydytojams ir meninin-kams), naudingiems Kanados ūkiniam ir kultūriniam gyven-imui ir

4. visiems, kurie atitinka naujųjų imigracinių nuostatų sąlygas.

Kaip matome, dabar padėtis yra jau pagerėjusi ir mes lietu-viai jau lengviau galime parsi-traukti įvairiuose pasaulio kraš-tuose vargstančius brolius, ypač tuos, kurie jau turi kuo apsimokėti kelionę. Ypač at-kreiptinas dėmesys į vargstan-čius Belgijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, kuriais nesirūpina IRO, o taip pat esančius Pietų Amerikos kraštuose, kur dau-gelis negali būti dėl klimatinų sąlygų.

Vietoj IRO veiks ILO

Iki šiol viso pasaulio trem-tiniai bei įvairių kraštų imigran-tai dažnai linksniuoją IRO — International Refugee Organi-zation. Kai IRO sekamųjų metų pavasarį baigs savo dienas, daugelis imigrantų turės reika-lų su ILO. Tai nauja grupė Europos valstybių sukurta or-ganizacija — International La-bor Organization, tuo tarpu te-turinti vos \$1.000.000 ir skiriamą darbo jėgos pergabenimui iš tų kraštų, kur yra jos perteklius, į tuos kraštus kur jos trūksta. Kaip dabar IRO daro sutartis įsileidimo DP su įvairių kraštų vyriausybėmis, taip ILO numa-to daryti tokias pačias sutartis

darbo jėgų išlyginimo titulu. Specialiai tam sukurtas fondas busis skiriamas paremti imi-grantus atsikviečiančių kraštų agentų veikimą ir imigrantų pergabenimą, t.y. tos pat funk-cijos, kokias turi IRO emigra-cijos srityje.

Kanados imigracijos min. Ha-ris pareiškė taip pat domėtis šios organizacijos veikla. Kodėl nesidomėti, jei imigrantų reik-la...

— TOKIO. — Japonai siūlosi gelbėti Korėjos kare. Kadangi jie pagal kapituliacijos sąlygas negali ginkluotis, tai siūlosi gel-bėti nors transporto reikaluose.

J. Kuzmickis.

Motina tautos gyvenime ir šeimoje

PIRMASIS PASAULIO MOTINŲ SĄJŪDŽIO KONGRESAS

Birželio 6—10 dienomis prancūzių motinų atstovės drauge su 28 tautų motinų atstovėmis buvo susirinkusios svarstyti motinų vaidmenį ekonominiame gyvenime. Lietuvių atstovė buvo P. Bačkienė, Galdikienė ir Karvelienė.

Belgijos atstovė M-lle de Lallieux atpasakojus MMM praeitį, nuo 1947 metų, ir M-lle Talerlet (Sveicarija) pasveikinus dalyves, ponis d'Arcy, MMM — Pasaulio Motinų Sąjūdžio — pirmininke, aptarė numatytus trijų dienų kongreso darbus. Pirmoji eilė išskirti moters ir motinos pašaukimai.

Dauguma moterų pašauktos būti motinomis

Pasaulėžiūra, norinti išsivirti moterį nuo jos motiniškų pareigų ir padaryti ją lygia vyrai darbo ir gyvenimo malonumų drauge, yra priešinga prigimtai teisei. Tikrovėje dauguma moterų per motinystę atsiekia savo asmenybės ir ištobulinimo. Motinystė yra pašaukimas, kuris užpildo visą gyvenimą. Pasaulinio Sąjūdžio tikslas duoti motinoms galimumo sukurti žmoniškesnį pasaulį. Nei balsavimo teise, nei uždaro lygybė negali išspręsti šio klausimo. Tik motinos vėta šiandieninio pasaulio gyvenime gali nulemti. Nėra sąryšio (incompatibilite) tarp ekonominės lygybės ir socialinės pažangos. Tikriausiai sakant, įvykdyta socialinė pažanga yra geresnės ekonominės lygybės bazė. Motina šeimos židiny su vidutiniškai ištekiais duoda šeimai aukštesnį gyvenimo lygį; ji padeda visuomenei išvengti neįprastų išlaidų.

Motina atsakinga už žmogaus moralinę pažangą

Šeiminių moters veikimo įtaka ir tautinio arba pasaulinio ūkio visumą reiškiasi dviem atvejais: motinos vartotojos vaidmuo ir jos namų darbo įnašas.

Ekonomija yra tik priemonė pagerinti gyvenimo sąlygas. Bet motina yra atsakinga už žmogaus intelektualinę ir moralinę pažangą, pasiekiamą pirmoji eilė per jos auklėjamąją įtaką. Tradicijų saugotoja ir kilnių idėjų nešiojėja — motina yra tikrai žmonijos pažangos darbininkė. Motinos vaidmuo — padaryti civilizaciją žmoniškesne. Motinų valanda išmuše pasauliui, nes jos pirmoji eilė yra taikos faktoriai.

Motina šeimos ir tautos ūky
P-lė de Lagrange, teisių profesorė Clermont — Ferrand, darbdama pranešimą "Motina šeiminei ekonomijai" (įstatymai ir įpročiai), konstatavo, kad monogaminės vedybos sutampa su moters padėties šeimos ūky pagerėjimu. Motina naudojasi ūkišku statutu, kuris jai leidžia užsitikrinti tiesioginį namų ūkio interesų saugotojos vaidmenį. Nušviessdama vedusios moters teises, prelegentė palietė visų kraštų įstatymus.

Kai kurie civiliniai kodeksai uždėda vyrai pareigą duoti žmonai reikalingas namų ūkiui išlaidas. Tačiau visų kraštų įstatymavystės nepakankamai gina materialinius moters interesus. Pačios moterys privalo ieškoti priemonių sustiprinti savo teises, kurių pagalba jos galėtų apsaugoti šeimos ir vaikų interesus.

Austrijos atstovė M-me Hietl palietė moters darbo šeimos ekonominę vertę. Nurodžius skaitlingas sutarpas, kurių motina pasiekia šeimos židiniui — skalbimo, prosvaitimo, siuvimo ir pan. sutarpus, — p. Hietl nurodė, kad motinos darbas namuose turi didelę įtaką ir krašto ūki. Budėdama, kad jos židinio

nariai būtų racionaliai maitinami, motina pašalina ligas. Ramybės atmosfera, kurią motina sudaro namuose, duoda galimumus tėvui tapti ramiu, išlaikyti lygsvarą. Ši moralinė atmosfera turi didelės reikšmės tėvo darbui, o per jį visai tautai.

Motina židiny

Argi galima manyti, kad daugiau naudos dirbti dirbtuvė ar biūre, negu nuosavoj virtuvėje? Argi daugiau moters prisideda prie bendros krašto gerovės, dirbdama fabrike, krautuvėje? Priešingai, pasilikdama namuose, motina dirba daugiau šeimos gerovei, o socialinė ir ekonominė santvarka privalo jai duoti priklausančią vietą. Ir todėl motina "šeimos židiny" numato socialinių reformų programą, kuri liečia atlyginimus, tapusius šeimyniniais. Todėl reikalinga, kad moterys greta vyrų kovotų pilietinės ir socialinės akcijos planuose. Žmona ir motina tuo pačiu laiku tampa socialinių reformų ir politinės pažangos apaštale.

Motinų vargai

Ponius de Wolff — Schmyder (Sveicarija) atvaizdavo motinos darbo šalia namų vaisius. Pirmoji eilė darbas šalia namų turi sąryšio su vaikų mirtinumu. Viena anketa parodė, kad 26,2 procentai vaikų mirtinumo būna, kai motina iš namų išeina dirbti. Motina dirbdama šalia namų, privalo nutraukti savo darbą, kai jos vaikai suserga. Atleidimas motinos iš darbo dėl vaikų ligos atsiliepija į gamybą. Jeigu motina nepertraukia savo darbo vaikui susirgus, ji patalpina sergantį į ligoninę ir daro dideles išlaidas. Lopšeliai taip pat sudaro bendruomenei dideles išlaidas. Be to, to vaisius yra motinos pervargimas ir netekimas sveikatos dėl dvigubos darbo naštos namuose ir šalia namų. Motina neburi laiko sukurti jaukių namų židinio atmosferą ir iš to kyla išsiskyrinai.

Motinos darbas šalia namų labai atsiliepija į vaikų mokymąsi. Ardenne padaryta anketa parodė, kad 90% neatvykusių į mokyklą vaikų buvo iš šeimų, kur motinos dirba už namų. Kai motina dirba už namų, socialinė tamtyba labai apkraunama, o išlaidas pakelia bendruomene.

Jaunų nusikaltėlių skaičius taip pat padidėja. Karo metu daugelis vaikų nepažino šiltos židinio atmosferos. Jie buvo atskirti nuo savo tėvų, deportuoti. Pamažu vaikai deformavo savo sąžinę. Jie užsiėmė juodąja prekyba, vogė, ištivirkavo. Štai, dėl ko mes šiandien matome tiek jaunų nusikaltėlių, kurių daugelį randame psichiatrinuose ir pataisos namuose. Jaunų nusikaltėlių klausimas taip pat ekonominiis klausimais, iškelias reikalą kovoti su blogybe iš pagrindų, t.y. duoti motinoms galimumo pasiraikoti šeimos židiniui ir vaikų auklėjimui.

Ponius Colini iš Italijos kalbėjo apie motinų vargus. Motinų vargai, kuriuos joms tenka pakelti kiekvieną dieną, nepasiekiami: materialiniai, moraliniai ir psichologiniai vargai. Ekonominiai atveju motinų vargai daugiausia kyla dėl stoko išlaidų. Aišku, kad motinoms reikia padėti šeimyniniais prietaisais. Antra vargų rūšis kyla dėl butų nepritaikymo kasdieniniams motinų darbams. Reikėtų, kad moterys ir motinos bendradarbiautų architektų projektuos. Elektriniai namų ūkio aparatai didelia dalimi galėtų sumažinti motinų namų darbo vargus. Deja, jie brangūs.

P. Colini su didele užuojauta paminėjo vykstančias Lietuvoje masines deportacijas. Lietuvos atstovės už tai jai padėkojo.

Prieš kongreso pabaigą buvo priimtos rezolucijos, kurių tar-

REZOLIUCIJOS

Atsižvelgdamos į motinų vargus, kartais stačiai nepakeliamus, nešant šeimines atsakomybes našta, kongresas reikalauja:

— didesnio vedybinio pastovumo ir matrimonialinių sąlygų, leidžiančių materialiai daugiau panaudoti jos ekonominę atsakomybę šeiminių išteklių valdyme ir vartojime;

— didesnio motinos ekonominio vaidmens vertinimo įstatymuose ir institucijose ir įvertinimo viešojoje opinijoje;

— ekonomistų ir technikų studijų, esančių ankštam sąryšy su šiuo klausimu;

— pakankamo tėvo uždario (turint galvoj taip pat šeimų ir kitus galimus priedus) šeimai išlaikyti, kad motina nebūtų sąlygų verčiama eiti į profesinį darbą;

— gyvenimo ir darbo sąlygų, kurios leistų našlėms — šeimų galvoms įvykdyti joms atitenkančią dvigubą atsakomybę;

— pastangų palengvinti motinoms jų gyvenimo našta mo-

pe buvo paminėtos ir persekiojamos motinos: kenčiančios okupuotose kraštuose, deportuotos ir ištremtos.

Įvairiuose kongreso posėdžiuose buvo padaryti lietuvių, lenkių ir ukrainiečių atstovų pranešimai apie persekiojamas motinas sovietų užimtuose kraštuose, deportuotas ir emigrantas.

K.

derniais įrengimais, sukurtais jų reikalams;

— paruošimo ir formavimo motinos uždavinių moderniausiais metodais, lengvinant moters evoliuciją įvairiose civilizacijose;

— motinų atstovavimo institucijose, tvarkančiose gamybą, iškeitimus, paskirstymą ir žmonių gyvenimo lygį;

— be to, kongresas pareiškia, kad visos viešos ar privačios pastangos bus nereikšmingos, jei nebus galutinai ir greitai sutvarkytas gyvenamųjų patalpų klausimas.

Kongresas prašo valstybes skirti stambias lėšas butų statybai, kaip pirmąsias svarbos tautos reikalus.

Vienbalsiai buvo priimtos 3 rezolucijos:

— dėl graikų vaikų pagrobimo;

— dėl priespaudo esančių ir deportuotų motinų;

— dėl ištremtų motinų.

Kongresą uždaranč, buvo patiktas Pasaulio Motinų Sąjūdžio atsišaukimas taikos klausimu.

Liet. Katalikių Moterų suvažiavimas Toronte

Foto A. Šlabaševičiaus

Broliška Amerikos lietuvių parama

Lankydamasis Romoje, BAL Fo pirm. kan. prof. Dr. Končius liepos 1 d. per Vatikano radio pasakė kalbą į pasaulio lietuvių, kurioje apibūdino BALF veiklą, pasisekimus ir rūpesčius. Mes čia pateikiame gerb. skaitytojams kairiųjų kanau-ninko suminėtus, įsidėmėtus faktus, nes savaitraščio rėmai neleidžia mums kalbą išsiai spausdinti.

BALF tėvynėje vargstančių paremti negalėjo

Mums rūpėjo ne vien tik tremtiniai iš tėvynės išvaikyti po visas šalis, bet lygiai arti širdies mums yra vargšai lietuviai pasilikę tėvynėje. Mūsų galiosinga ranka darė pastangų pasiekti juos: 1945 metais apie 50.000 dolerių vertės siuntėme drabužių ir avalynės per rusų karo šalpos organizaciją į Lietuvą. Laikėme kokio nors pranešimo apie jų gėrybių išdalinimą Lietuvoje, bet, deja, jo nesulaukėme. Vienok vėl mėginome 1946 metais, kada pasiuntėme už 25.000 dolerių vristų Lietuvos ligoninėms ir kitoms institucijoms. Šią siuntą perdavėme Amerikos Raudonajam Kryžiui persiųsti per Maskvą į Lietuvą. Deja, ir šį kartą jokio atsakymo negavome taip, kad iki šiai dienai nežinome kas at-

sitiko su mūsų siuntomis ir kur jos atsidūrė.

1947 metais nutarėme pasiųsti į Lietuvą savo atstovą, kad susipažinti su ten esančių lietuvių būkle ir kad sužinoti ko jiems reikalinga. Sužino ten vykti operos artistė B. Darlys, bet, deja, sovietų konsulas Kisieliev New Yorke griežtai atsisakė išduoti vizą.

Po tų visų pastangų mūsų šalpos darbuotė buvo nukreipta tik į tremtinių gelbėjimą, teikiant jiems šalpą ir lengvinant jų emigraciją.

Kiek dar yra tremtinių?

Dar randasi lietuvių tremtinių sekančiose šalyse: Vokietijoje yra apie 10.000, iš kurių galės emigruoti į Ameriką apie 7.000; Austrijoje yra 335 ir iš jų išvyks į Ameriką ar į kitas šalis apie 200; Italijoje yra 155, iš kurių tikisi išemigruoti apie 50; Šveicarijoje randasi apie 125; Prancūzijoje dar yra likę 800, iš kurių tik vienas kitas galės emigruoti į kitas kraštas: Belgijoje yra 200; Danijoje 150 ir Švedijoje apie 300 lietuvių.

Iš čia suminėtu šalių mažas skaičius tegalės emigruoti į kitas šalis.

Didžiausias išsiskėlusių lietuvių tremtinių skaičius yra pasiekęs Šiaurės Ameriką — jau dabar jų čia yra 23.000.

... Iš susirašinėjimo gaunamų žinių, kad pusėtinai gerai lietuviams tremtiniais sekasi Australijoje, kur jų nukeliavo apie 5.000 ir Anglijoje apie 4.000. Argentinoje, Čilėje, Naujojo Zelandijoje ir kai kur kitur jų yra apie 3.000.

Tokiu būdu iš viso jau yra susiradę sau pastovesnį gyvenimą 43.000 lietuvių tremtinių. Dar likusių tremtyje yra apie 12.000.

Mes Amerikos lietuviai vieningai su visais Jumis, kokio pasaulio dalyje Jūs esate, glaudžiai veiksime; reikalingiems šalpos, ypač ligoniams ir mažiems vaikučiams mes teiksime visokeriopą pagalbą. Mes Amerikos lietuviai gelbėsime ne tik išsikelti į įvairias svetimas šalis, bet pagalbos galia ištiesime taip pat Jums laikinąją grįžti į savo tėvynę Lietuvą. Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas turi New Yorke savo namus, kur yra mūsų sandėlys ir ofisai. Mes esame pasiryžę tęsti šalpos darbą taip ilgai, iki lietuvių tauta mūsų paramos bus reikalinga. Mums yra suprantama, kad ne tik tremtiniai, bet ir komunistai sunaikinti Lietuvai, kai atgaus savo laisvę, mūsų pagalba bus taip pat reikalinga. Mes esame pilnai įsitikinę, kad su Dievo

Lietuvių Katalikių Moterų suvažiavimas

Gražus vieny darbo metų vainikavimas

Liepos mėn. 1 d. 2 val. po pietų Toronto lietuvių klebonijos patalpose Kanados Lie. Kat. Mot. Draugijos narės maldos "Sveika Marija" žodžiais atidarė savo suvažiavimą. Atstovės iš aplinkinių skyrių pridūda daugiau pasitikėjimo šios įvyntės pasisekimui. Susidaro šeimyniška jauki nuotaika. Toronto skyriaus pirm. p. O. Jonaitienė sveikina susirinkusias ir, patiekusi keletą bruočių iš Kat. Mot. Draugijos istorijos, pareigas perleidižia svečiams. Posėdį gyvai veda p. P. Žymantienė iš Hamiltono. Deja, jo antką dalį atidedam liepos 2 diena, nes tuo pat laiku parapijos salėje vyksta ateitininkų posėdis. Ir ten reikia suspėti.

Antroji diena niūroka. Lėnos, bet dvasioje giedra. Suvažiavimo dalyvių būrys dar padidėja viešniomis iš JAV, būtent: p. O. Damušienė ir p. Gabaliauskienė. Savo tarpe turime mylimą Dr. Ag. Šidlauskaitę. Įdomi ir jos paskaita "Liet. Kat. Moterų veiklos gairės Kanadoje". Tema nauja, kaip čia — pats gyvenimas. Doktorė ją vysto gražiai ir įdomiai. Tai naujų veikimo formų ieškojimas, kurios, atrodo, moteriškai sielai ir artimesnės ir daug prietemesnės būty. Klausimas diskutuojamas. Ponia Gabaliauskienė papasakoja daug įdomių dalykų iš protestantiš-

kosios veiklos Amerikoje, kur ji buvusi svečiu. Tokia forma tikų ir katalikams. Bendrom įėjgom bandoma ieškoti ir kurti naujų planų ateities veiklai. Tam palengvinti suvažiavimas priima naują p. Užupienės paruoštą statutą. Perskaitomi sveikinimai, kurie bus pasiūlyti mūsų vyskupams tremtyje bei katalikių moterų organizacijoms Amerikoje, Britanijoje ir Kanadoje. Sveikinimas Dr. Karvelienė ir p. Galdikienei tremtyje.

Tiek daug reikalų, o laikas kaip vanduo. Išsirenkam Kat.

Moterų Draugijos Centro Valdybą, prie kurios galima klausyti ir sustiprėti. Ir čia p. Užupienė pasiūlo ant savo pečių sunkiausią jos našta. Už visų jos darbų ir atsidavimą viso Kanados Lie. Kat. Moterų Draugija taria jai nuosirdų "ačiū". Perskaitomi po visų išsiskalbėjimų paruošti nutarimai iš tautinio — religinio bei organizacinio atžvilgių. Gražu ir gera, tik duok Dieve, jėgų visa tai įgyvendinti gyvenime! Himnas — giesmė "Marija, Marija" atbaidžia mūsų didelio darbo valandą.

P. Stoikaitė.

REZOLIUCIJOS

Pirmasis Kanados Lie. Katalikių Moterų Draugijos Suvažiavimas, įvykęs 1950 m. liepos mėn. 1—2 dienomis Toronte, išklauses Lie. Kat. Moterų Draugijos Laik. Centro Valdybos pranešimų bei diskusijų, įsijautęs į viso Lietuvos ir paskiro žmogaus tragediją už geležinės uždangos bei suprasdamas kaip svarbus yra šiandien kiekvienas lietuvis bet kuriame pasaulio krašte, nutarė:

a. Tautiniai —

1. Dirbti pačioms ir nuosirdžiai remti kiekvienos organizacijos kovą už Lietuvos laisvę.

2. Skatinti jaunimą kurti tik lietuviškas šeimas ir išlaikyti jas su visomis lietuviškomis katalikiškomis tradicijomis bei įdomių dalykų iš protestantiš-

3. Kelti religinį momentą. Tam tikslui rengti taip vadinamas "bendras maldos dienas" su šv. Mišiomis ir bendra šv. Komunija. Visus jungia bendra Lietuvos laisvės intencija.

4. Rūpintis jaunų mergaičių auklėjimu. Tam ruošiamos specialios mergaičių klausimais paskaitos bei kursai.

5. Rūpintis, kad vaikai būtų auklėjami grynai lietuviškoje dvasioje. Remti lietuviškos mokyklos veiklą ir visomis išgalėmis kelti lietuviško vaikų darželio įkūrimą.

b. Organizaciniai —

1. Išreikšti padėkas: a. Kanados Lie. Katalik. Moterų Draugijos Laik. Centro Valdybai už rūpestį ir vargą organizuojant Lie. Kat. Moterų D-jos veiklą Kanadoje ir už šio suvažiavimo suaukškimą.

b. Lie. Kat. Moterų Draugijos pirmininkei p. Galdikienei ir vicepirmin. p. Dr. Karvelienėi už atstovavimą lietuvių moterų Pasaulinio Motinų Sąjūdžio Kongrese Paryžiuje ir prašyti jas daryti žygį dėl visame pasaulyje išblaškytos Lie. Kat. Moterų Draugijos centralizacijos.

2. Įsijungti į Tarptautinę Kat. Moterų Lygą — Uniją, kurios nariu Lie. Kat. Moterų Draugija yra buvusi ilgu Lietuvos laisvės metus.

3. Sueiti į kontaktą su vietos kanadiečių Katalikių Moterų Lyga, kad pačioms atstovauti joje lietuvių katalikės moters reikalus.

4. Pavesti Lie. Kat. Moterų Draugijos Centro Valdybai išleisti vienkartinį leidinį, liečiantį Lie. Kat. Moterų Draugijos istoriją bei organizavimosi reikalus.

5. Prašyti "Tėviškes Žiburias" Redaktorių, kad kiekviename laikraščio numeryje leistų praveisti kuklų "Moterų skyrių". Čia kelti jaunimo auklėjimo klausimą, įvairias šeimos problemas ir tt.

Suvažiavimo Prezidiumas.

Kanados Ateitininkų suvažiavimas

Suvažiavime, įvykusiam Toronte liepos 1 d., dalyvavo 16 atstovų iš įvairių Kanados vietovių ir 85 registruoti svečiai iš Kanados ir JAV.

Suvažiavimą gražiai pravedė išrinktas prezidiumas iš J. Žiūraičio, Kl. Matkevičiaus ir J. Vanagaitės. Po mandatų ir rezoliucijų komisijų rinkimų prof. Ignas Malinauskas skaitė pranešimą: "Kai kurie ateitininkų uždaviniai atkuriant Nepriklausomą Lietuvą", kurioje labai nuodugniai ir gyvai išsklaidė švietimo aktualias problemas nepriklausomo gyvenimo metais, tremtyje ir atstatymo tėvynėje.

Vyr. Fed. Vadas prof. Dr. A. Damušis savo kalboje, pasiūlydamas nepalaužiamą ateitininkų dvasia entuziastingais žodžiais ragino į ryžtingą ir gyvą minties veiklą, atkreipdamas ypatingą dėmesį į tremty esančių jaunimą.

Prof. Dr. K. Pakštas ugingais žodžiais kreipėsi į "sudegusio

teatro artistus, veikiamčius dabar viso pasaulio scenoje", iškeldamas didžiulį lietuviškos išlaikymo pavojų ir iš to kylantį uždavinį.

Suvažiavimą sveikino raštur Liet. Aigimimo Sąjūdis, Pasaulio Moks. At-kų Centro V-ba, NCWC, At-kų Federac. Taryba, Ottawos universiteto profesorius Dr. A. Paplauskas.

Padaryti pranešimai: Laik. C. Valdybos, Rev. Komisijos ir 7 Kanados vietovių. Diskusijose veiklos klausimais dalyvavo ir įdomių minčių išsklaidė: Prof. Dr. Damušis, kun. Patlaba, V. Aušrotas, A. Bajorinas, Vencekas, St. Dargis ir kt.

Išrinkta Centro Valdyba ir Revizijos Komisija.

Priimtos rezolucijos. Pasiūlyti sveikinimai raštu: tremty esantiems vyskupams, VLIKui ir Vykd. Tarybai, atstovams, Pax Romana, Newman Club ir per Vatikano radiją už geležinės uždangos kovojantiems idėjos broliams ir visiems tautiečiams.

Gyva, darbinga ir pakili suvažiavimo dvasia rodo, kad Kanados ateitininkai gražiai įsikviavę į kovos eiles už pilnutinio žmogaus teises ir tėvynės laisvę.

— BUKAREŠTAS. — Rumunijos vyriausybė nuncijui vysk. O'Hara ir trimis aukštesnėmis nunciatus pareigūnams įsakė apieiti kraštą per 3 d. Nunciaturai primetamas šnipinėjimas anglosaksų naudai.

Iš lietuviškojo pasaulio

VOKIETIJA

Studentai organizuojasi

Šių metų birželio 17-19 dienomis Miunchene, Funk Kaserne, įvyko V-tasis visuotinis Vokietijos lietuvių studentų suvažiavimas. Jame dalyvavo 61 studentas ir apie tiek pat svečių. Suvažiavimui pirmininkavo jo iniciatorius ir organizatorius kol. K. Paulavičius. Suvažiavimas galutinai sukurė, dar 1949 m. ideologinių studentų organizacijų suprojektuotą, Lietuvių Studentų Sąją Vokietijoje, priėmė jos įstatus, išrinko S-gos Centro Valdybą ir kitus valdomuosius organus. Centro Valdybą įėjo: V. Natkevičius — pirm., Tiubingen, Dr. Z. Smilgevičius — Miunchen, J. Norikaitis — Tiubingen, D. Šova — Miunchen, A. Razma — Tiubingen. Dėlai numatomas pasitraukimų CV-bos sąstatas gali keistis. Suvažiavimas įpareigojo naująją CV-bą ypač rūpintis Vokietijoje palikusiu studentų šalpa ir daryti žygių sukurti Pasaulio Lietuvių Studentų Sąjungą.

Beveik ištisas tris dienas suvažiavimo dalyviai diskutavo studentiško organizavimosi ir veikimo klausimais, darbą nutraukdami tik pamaldoms ir iškilmingam posėdžiui birželio 18 d. Iškilmingo posėdžio metu suvažiavimą sveikino kitų tautų studentai tremtiniai: latviai, estai ir kiti, ir generalinis BALFO įgaliotinis p. Valaitis, atstovavęs tuo metu Vokietijoje viešėjusį BALFO pirminink. prof. kan. Končij, negalėjusį posėdin atvykti dėl rimtų kliūčių. Po posėdžio buvo malonai ir nuotaikingai pasilinksminama. Didelė suvažiavimo dalyvių dalis birželio 19 d. dalyvavo iškiloje į Alpes. Nemaža grupė studentų po suvažiavimo nuvyko į netolimą Oberammergau pasižiūrėti garsiąją Kristaus kančios vaidinimą, palikusį neužmirštamą įspūdį. Nuoširdi suvažiavimo padėką priklauso Miuncheno pereinamosios stovyklos direktoriui p. Kirchneriui, kurio pastangomis studentai gavo nemokamus kelionės bilietus ir kuris tokiu būdu iš viso padarė suvažiavimą įmanomą.

J. Totorius.

— Vokiečiai labai organizuoja Klaipėdos krašto suvokietintus lietuvius ir savuosius kolonistų įpėdinius. Vien iš Pilkalnio esą suregistruota daugiau kaip 22.000.

Kiek lietuvių išvyko į JAV 1950 metais

Per Bremeną išvyko:

Sausio mėnesį	508
Vasario	551
Kovo	587
Balandžio	853
Gegužės	861
Birželio, iki 15 d.	377

Pagal tikybą:

Romos katalikų	3282
Protestantų — Ev.	300
Graikų — katalikų	6
Stačiatikių	54
Mozės	92
Mahometonų	3

1949 — 1950. VI. 15 d. emigravo per Bremeną 19.837 lietuvių.

IA VALSTYBĖS

— Dr. Jonas Kregždė, gyvenęs Jamaicoje, New Yorke organizuoja pabaltiečių simfoninį orkestrą, "pradžioje gal ir ne profesinio pobūdžio". Jo tikslas, kad pirmą kartą Amerikoje platesniu mastu suskambėtų Gruodžio, Jakubėno, Šimkaus, Vitelio, Skultes Aaraviko ir kitų kūrinių. Dėlto jis kviečia registruotis visų rūšių pabaltiečių muzikus jo adresu: 175-10 88 Ave., Jamaica 3, N.Y. USA. Tuo turėtų susidomėti ir gyvenę Kanadoje lietuvių muzikantai, nes jie galėtų gauti teisę įvažiuoti į Ameriką "uždarbiauti".

Dr. J. Šliupos paminklas

Liepos 9 d. atidengtas Čikagos L. et. Tautinės kapinės. Tai pilko granito pjeDESTALAS kurio viršuje aušrininko ir JAV lietuvių sąjungos biustas. Parrašas: "Dr. Jonas Šliupa, lietuvių tautės žadiniojas ir kovotojas už jos laisvę. Gimė 1861.III. 10. Rakandžiūse, mirė 1944.XI. 6. Berlyne", o antroje pusėje: "Dr. J. Šliupa, aušrininkas, kalbėtojas, rašytojas, žvietajas ir laisvos minties skelbėjas". Pasirūpė žodžių galejo ir nebūti, nes už laisvamanybę jį ne visa tauta gerbia. Dėl jį ir paminklas ne visiems bus priimtinas, Dr. Šliupa ne vien laisvamani. Šliupa daugeliu atžvilgių yra visos tautos pasididžiavimas, tad ir paminklui tiko ir aplinka ir įrašas visiems priimtini. O jo to, statytojai kaž kaip pamiršo pabrėžti jo vaidmenį JAV lietuvių gyvenime. Juk apibūdinti "kalbėtojas, rašytojas, žvietajas" veiks nieko nesako ir toli gražu neišreiškia šitos tautiškos asmenybės.

New Yorko lietuvių moksleivija sukurta

Smagu, kad jau ir New Yorkas gali pasididžiuoti savųjų lietuvių moksleivių veikla. Tremtinių Studentų Draugija įsisteigė pernai, bet neįėjė. Studentai Ateitininkai suaktyvino save veikimą ir šiek tiek girdisi apie studentus šviesininkus. Veikimas prasidėjo 1949 m. rugšėjo mėn., kada energingas Juozas Baziūnas su kitais suorganizavo Ateitininkų Jaunimo kuopą. Lainioji valdyba gruodžio mėnesį savąsias pareigas perdavė naujai išrinktiems, kuriems vadovavo Algirdas Kepalas. Kuopa išsiplėtė iki 75 narių. Šiuo metu kuopa pasiskirstė į dvi moksleivių ir studentų sekcijas. Pirmiesiems vadovauja — Vyta. Vabalūnas, o studentams — Rygelis Juozas.

Pasiskirstymas atnešė laukiamą rezultatą. Buvo surengta daug susirinkimų ir paskaitų. Vasarą daugiau persimesta į ekskursijas ir iškylas. Tai yra labai sveikintinas reiškinys, primengs studentų ateitininkų tradicijas. Mūsų studijuojąs jaunimas turėtų paaimti iš jų pavyzdį — pažinti kraštus, kuriuose jiems tenka būti. Paskutinį šeštadienį, jie rado laiko surengti A. Bendoriaus paskaitą tema: "Katalikybės ir komunizmo socialinių doktrinų paralelės". Prelegentas valandą užtrukusioje paskaitoje nurodė, kad katalikai kaip ir klasikinis komunizmas savo socialinėje doktrinoje turi siekią gerbūvio žmoniui. Betgi, kai komunistai skelbia kolektyvizmą, paneigdami žmogaus asmenį, katalikai iškelia žmogaus individualybę aukščiau negu val-

tybė ar organizacija. Jei komunizmui žmonių gerbūvio siekimas yra svarbiausias tikslas katalikybė tai tik priemonė siekti išganymo. Komunistai tikisi tai pasiekti kad ir per prievartą, kai tuo tarpu katalikai mano laimėsią auklėjamomis priemonėmis. Komunizmas skelbiąs klasių kovą, — katalikybė meile, paremtą solidarumu, todėl katalikiškoji socialinė sistema yra solidarumas. Komunizmas, siekdamas žmonių lygybės atima jų nuosavybes, o katalikybė, siekdama tos pačios lygybės norėtų taip pat ir nuosavybių sulyginimo.

Ateinančią savaitę projektuojamas susitikimas New Towne, Pa. su Philadelphiaus ateitininkais.

— Brooklynio kelios siuvelyklos jau kuris laikas siūva kariumenelė drabužius. Daugelis lietuvių tremtinių todėl lengvai apsirūpino darbu.

— Philadelphiaus. Pa. jau dėsto ir dirba jos didžiausioje universitete septyni lietuviai

žeminių profesorai: Vincas Krėvė-Mickevičius (rusų, lenkų ir lietuvių literatūros ir jų seminarij), Vytautas Mošinskis, Dr. Puzinas—archeologas, Antanas Vasiliuskas—istorikas, Dr. Jurskis, Dr. A. Salys — kalbininkas ir Vincas Maciūnas — liter. istorikas.

— Dr. Antanas Šerkinas. žinomas pedagogas, Amerikoje vedęs "Amerikos" savaitraštį, ruošiasi persikelti į Connecticut valstybę, kur Anhurst Coleje dėstys psichologiją.

— Dienraštis "Laisvė" pakliuvo į didelius finansinius sunkumus Nors ji užsipyrušiai neigia, kad prie to daug būtų prisidėję "kryžiuoklių pikietai", atrodo, kad tai vis dėlto bus teisybė. Štai tulas Simaitis praėjusios savaitės Laisvės numery rašo: "Šiuo metu "Laisvė" pateliet finansiniai trūkumai. Laisvės personalo nariai — darbininkai — nusimozino algas ir atsisakė nuo apmokamų vienos savaitės vakacijų".

— Dienraštis "Laisvė" pakliuvo į didelius finansinius sunkumus Nors ji užsipyrušiai neigia, kad prie to daug būtų prisidėję "kryžiuoklių pikietai", atrodo, kad tai vis dėlto bus teisybė. Štai tulas Simaitis praėjusios savaitės Laisvės numery rašo: "Šiuo metu "Laisvė" pateliet finansiniai trūkumai. Laisvės personalo nariai — darbininkai — nusimozino algas ir atsisakė nuo apmokamų vienos savaitės vakacijų".

Edmonton, Alta.

Dvasinis aprūpinimas

Vienas iš mūsų skaitytojų, gyvenęs netoli Edmontono, Alta, laisvė redakcijai visai teisingai nurodo, kad nuolatiai gyvenantiems lietuviams lietuvių kunigo pasirodymas kur nors artimesniai centre yra didelis, ir labai laukiamas įvykis. Dvasinės pagalbos reikala, rašo laiško autorius, yra būtinas ir neatsiejamas. Kunigas reikalingas ne dviejiems dienoms, bet bent kelioms mėnesiams. Dar blogiau, sako, yra kad trumpalaikio atvykimo kunigo ne tame pat mieste gyvenantieji net nesužino, nes niekas apie tai iš anksto nepraneša. Autorius rašo: "Edmontone yra būrelis seniau gyvenančių ir naujai atvykusių lietuvių ir esant kokiems susirinkimams ar pasilinksminimams — dėkui jiems — mes aplinkiniai toliau gyvenantieji gauname pranešimus arba pakvietimus iš anksto. Labai gerai, kad pranešama iš anksto ir duodama laiko pasiruošti. Kaip iš jų sužinome, retkarčiais ir lietuvis kunigas atvažiuojąs, bet kodėl mums niekas apie tai nepraneša? Nesužinom ir tie, kurie čia visai arti gyvenam... Iš laikraščių sužinom, kad pav. Argentinon ar Brazilijon stumčia kunigus misionierius, su dideliu vargu stato bažnyčias bei mokyklas, o mes čia visai arti prie JAV. Arba ir Kanadoje daugely vietų yra lietuvių kunigų, o pas mus tik vienai dienai teatvažiuoja ir dar visi nesužino. O reikia atsiminti, kad Albertos yra didžiulis plotas ir paklydu-

sių avių yra nemažiau, kaip kituose kraštuose. Pabaigoje laiško autorius pastebi, kad nuolatiai gyvenantiems turėtų pagelbėti mūsų spauda. Iš jos, sako, mes sužinome tik apie piknikus ir pasilinksminimus būriais gyvenančių, o mums, sako, visa tai nepasiekiamą ir tenka "lyg katinui žiūrėti į lašinius" laisvės ir tiek.

Red. pastaba. Tamstos susirūpinimas gyvenimių ryšių tarp stambesniųjų lietuvių kolonijų ir išblaškytą gyvenančių lietuvių, o taip pat iškilimas reikalauja dvasinį aprūpinimą praplesti ir pavieniai gyvenantieji mums yra labai suprantamas. Mes Tamstai labai dėkingi, kad šį klausimą iškeliate ir net prašote viešo patikrinimo. Pabandysime šį reikalą plačiau išsiaiškinti, o tuo tarpu galime padaryti tik šitokią pastabą. Pirmiausia dėl dvasinio lietuvių aprūpinimo.

"Tėviškes Žiburiai" dvasinio lietuvių aprūpinimo reikalą laiką labai svarbiu ne vien iš katalikybės, bet ir iš lietuviškos išlaikymo požiūrio. Kitų tautų bažnyčios papročiai yra bent kiek skirtingi, mums neįprasti ir mes galime dvasia pilnai atsiguoti tik lietuviškoje pamaldose, savo sąžinės reikalus tvarkdami per lietuvių kunigus — taip kaip jaunystėje močiutę būvome įpratinti. Deja, to pasiekti nėra taip lengva. Šiuo metu Kanadoje jau yra apie 20 lietuvių kunigų, bet tokiu milžiniškam plotui tai yra tik lašelis jūroje. Iš jų visų tik vienas kun. Kulbis, S.J., turi leidimą aptarnauti lietuvių reikalus visoje Kanadoje ir laikas nuo laiko aplanko beveik visas kolonijas, kur lietuvių kunigų nėra. Kaip šias savo keliones kun. Kulbis tvarko ir kaip susirūpina atsikrom vietovėm, mums nėra tiksliai žinoma. Mes pasistengsime su juo susirūpinti ir jei jam yra įmanoma nustatyti kada jis kurioje kolonijoje lankysis, sekancios jo kelionės tvarką paskelbsime mūsų laikraštyje.

Tik ką neseniai įvykęs Kanados Lietuvių Katalikų suvažiavimas numatė kurti vad. Katalikų Akcijos komitetus visoje Kanadoje. Gal galima bus įkurti tokį komitetą ir Edmontone ir kitose vietose. Dabar nėra kas šiuos reikalus tvarkytų, o toks komitetas galėtų tai lengvai atlikti.

Tamstos laisvą redakciją perdavė Kanados Lietuvių Kunigų Vienybės pirmininkui, kuris, susižinojęs su kitais kunigais, gal ras ir kitų kokių galimybių pagelbėti.

IŠ ANAPUS

Lietuvoje šiuo metu sovietai įrengė 28 aerodromus

Ypatingai svarbus sovietų punktas yra Kaune, kur yra ypač išbulintus Linksmdvario aerodromas, o netai įrengtas mažesnis A. Fredoje, netoli Botanikos sodo. Minimas kaip sprausminių lėktuvų bazė Palangos aerodromas, kuris turės saugoti Klaipėdos sovietų povandeninių laivų bazę.

Rosytės paukščių tyrimo stotis

Išsteigta prieš 50 metų prof. Jono Thienemanno, šiuo metu yra apleista ir visiškai nenaudojama ir vadinama naujuoju vardu "Rubatschij" — jame dabar gyvena rusų kolchozininkai nuo Juodosios ir Baltųjų jūrų.

Lenkijoje

Paskelbtieji oficialūs daviniai apie Lenkijos 1949 m. mokyklas ir mokinius rodo, kad bolševikinės deklamacijos apie proletariato — darbininkų globą yra tikras melas.

Lenkijoje darbininkai ir valstiečiai sudaro 80% visų krašto gyventojų, tačiau aukštesniojo sios mokyklose jų vaikų skaičius sudarė vos 52% visų mokinių. Valdžios aparate dirba 12% visų krašto gyventojų, o jų vaikų skaičius aukšt. mokyklose sudarė 42% visų mokinių, t.y. beveik 4 kartus daugiau negu priimtų laikantis lygybės. Bet... aukštesnysis mokslas liudijai nesikirsamas, nors bolševikai ir labai šaukia apie plačias galimybes liudijai mokytis. Iš tikrųjų iš valstiečių ir darbininkų kilusių moksleivių procentas dar mažesnis, nes sąrašuose darbininkais užrašyti visi partijos pareigūnai, kurie iš tikrųjų yra tie patys baltarankiai biurokratai.

Ta pati statistika rodo, kad ir mokyklos susmukusios, kad joms trūksta mokytojų. Prieš karą 1 mokytojų teko 21 mokinių, o dabar — 31.

Atgijo kacetai sovietinėje Vokietijoje

Danų žurnalistui Henrik Bon-

de — Henriksenai, apsimetus vokiečiu, pasisėkė pakeliauti po Vokietijos sovietinę zoną. Jis konstatuoja, kad sovietai atgavino ar įtaisė naujas koncentracijos stovyklas šiose vietose: Neubrandenburge, Sachsenhausene, Berlyne, Potsdame, Magdeburge, Torgau, Bautzane, Dresdene, Buchenwalde, Uranbergwerke ir kt. Daugiausia yra Buchenwalde ir Sachsenhausene po 25.000, Bautzane — 30.000. Ligi 1950 metų pradžios sovietinius Vokietijos kacetų perėjo 186.000 vokiečių, kurių 96.000 nepakėlė bado ir ligų. Sachsenhausene dienai duodavo litrų vandens, 200 gr kopūstų, 3-5 gr. riebalų. 70% kalinių yra džiovininkai. Moters kas savaitė vedamos "šokti" su rusų kariais. Apie pusę jų apkrestos lytinėmis ligomis. Kacetuose yra nemaža ir amerikiečių bei britų, apkaltintų šnipinėjimu.

Visada melagis ir apgavikas

Agentūra CIP paskelbė neseniai gautą laisvą vieno suimto Vengrijos vienuolio ir Szeged, kuris yra kalinamas Vac. Jame tarp kitko rašoma: "Kalėjimas, pančiai, sunkūs darbai mūsų nebaugina. Mes žinome, kad visas katalikiškas pasaulis, o ypač Šv. Tėvas drauge su mumis smerkia žveriškus komunistų vartojamus metodus kovoj su visokia asmeniška ir socialine laisve. Mačiau savo konfratų sukrūvintų nuo mušimo; mačiau, kaip kietiems buvo spaudoma ir veidą; mačiau kaip dar kiti buvo priversti žiūrėti į begėdiškiausius kareivių su moterimis atliekamus veiksmus. Tai tikras moralinis išskrypimas... šventvagystė... Mes trokstame, — rašo toliau minimas kankinys, — kad viso pasaulio kunigai būtų tvirtai apsisprendę visomis priemonėmis kovoti prieš komunizmą. Reikia sakyti žmonėms, reikia šaukti iš žemai ir iš aukštai, reikia įspėti visus, kad neitų į jokį susitarimą su komunistais, nes šis visada ir visada yra melagis ir apgavikas".

ALPHONSE DAUDET

PASKUTINĖ PAMOKA

Vieno mažo alzasiečio pasakojimas

Ši prancūzų rašytojo istorinė apyskaitė, liečianti 1872 metus, kada vokiečiams po karo buvo atitekus dalis Prancūzijos, pasižymi savo paprastumu ir yra reto grožio. Lietuvis skaitytojas ras ją daugeliu atžvilgių giminą mūsų tėvynės praeičiai ir bus paveiktas tos praeities ilgesio. Kartą ji paskatins susimąstyti apie lietuviško švietimo svarbą dabarties būklėje.

J. R.

— nuomet, vieną rytą, aš buvau labai pasivėlinęs eiti į mokyklą ir labai bijojau, kad mokytojas Hamel mane bars, ypač dar, kai jis buvo žadėjęs klausinėti apie veiksmažodžių dalyvį, o aš nežinojau nei pirmojo žodžio. Kurį laiką man piršosi mintis tą dieną apleisti mokyklą ir pasiausti po laukus.

Diena buvo labai šilta ir giedrli. Pamiškėje girdėjosi strazdų švilpimai, o Rippert'o lankoje, anapus lentiųvės, Prūsų kariškosios pratybos. Visa tai mane viliojo labiau nei dalyvių taisyklė, bet man pavyko nusigalėti ir skubiai nubėgau mokyklos link.

Praeidamas pro miestelio savivaldybę, aš mačiau kaip būrelis žmonių stovinčio prieais skelbimui lentą. Jau dveji metai, kai iš ten mus pasiekdavo visos blogosios žinios: mūsų pralaimėjimai, pyliavų paliepimai, komendantūros potvarkiai; ir nesustodamas aš pagalvoju:

— Kas gi dar daugiau galėtų ten būti? Tada, kai aš tekinas bėgau pro šalį, miestelio kalvis Wachter, kuris ten buvo su savo gizeliu ir skaitė skelbimus, šaukė į mane: — Nesiskubink tu, mažiuk, visada pakankamai anksti pasieksi tą savo mokyklą!

Aš pamaniau, kad jis tyčiojosi iš manęs, ir bėgau tolyn iki visos uždušęs, pasiekiau mokyklos kiemą. Paprastai būdavo, kad pamokų pradžioje didelis klegesys girdėdavosi iki pat gatvės: suolų atdarinėjimas ir uždarinėjimas, pamokų kartojimas pilnu balsu, užsikemšant ausis, kad geriau atsiminti; prie to didžioji mokytojo linuotė, kuria jis plodavo per stalą:

— Truputį tylol! Aš laukiau viso to klegesio, kad nepastebėtas galėčiau įsprukti į savo vietą, bet aną dieną kaip tik buvo priešingai. ramu lyg sėkmadienio rytą. Per atvirą langą mačiau savo draugus jau susėdusius į suolus, o mokytojas Hamel vaikš-

Lietuviai Prancūzijoje

Gyvenimas Prancūzijoje "leidimai gyventi" ir "leidimai dirbti"

Nors Prancūzija laikoma imigracijos kraštu, bet svetimsalių gyvenimo sąlygos yra gana savotiškos, daugiau priitaikytos, kad svetimsaliai asimiliuotųsi. "Leidimai gyventi" — yra trijų rūšių: a. vieniems metams, b. trims metams ir c. dešimčiai metų. Kiekvienas svetimsalis turi pereiti visas tris kategorijas, t.y. pradžioje gauna a. rūšies leidimą, išgyvenęs metus — b. kategorijos leidimą ir tik išgyvenęs trejetis metus gauna c. serijos leidimą, duodantį daugiau teisų. Kiek liečia darbą — reikia gauti dar "leidimą dirbti", kurio gauti pat yra kelios rūšys: a. laikinas — labai ribotam laikui, b. trejetis metams ir c. visam laikui. Tik po dešimties metų svetimsalis gali tikėtis gauti leidimą dirbti visam laikui. Šiaip svetimsalis yra suvaržytas tiek profesija, tiek vietoje, kurioje jis dirba. Mat, leidimai duodami tik departamentuose ribose dirbti. Persikelti į kitą dep-tą — vėl turi ieškoti leidimo dirbti. Darbdaviai turi žiūrėti, kad svetimsalių turėtų leidimą dirbti ir kai kuriose įmonėse žiūrėti, kad svetimsalių skaičius neviršytų 7%.

Kiekvienas svetimsalis, radęs darbą, turi pats gauti leidimą dirbti ir turi tuoju pats užsiregistruoti į ligonių kasas. Praktiškai svetimsaliai turi dirbti sunkius darbus. Tiek prancū-

zas, tiek svetimsalis darbininkas, dirbąs tą patį darbą, gauna tą patį atlyginimą, tuos pačius priedus ir šeimos priedus lygiai tokius pat. Skirtumo nėra.

Ši sunki leidimų sistema įtraukia lietuvių, atvykusių su sutartimis į Prancūziją iš Vokietijos ar Austrijos ir labai sunkiai ir kebliai padėti, lygiai taip pat kaip ir Belgijoje. Bet Prancūzijoje atvykusių darbams padėtis yra dar tragiškesnė, kaip Belgijoje, kadangi Prancūzijoje lietuvių, tiek šeimos, tiek viengungiai, negali tinkamai iš savo darbo pragyventi ir juo labiau susitaupyti kelionei emigruoti kitur laimės ieškoti, nes IRO atsisako atvykusiems darbą į Prancūziją kelionę kitur apmokėti ir laiko juos Prancūzijoje įsikūrusius. Tai tikra žmonių tragedija ir jie tikrai yra Europoje nelaimingiausi lietuvių, nes neturi perspektyvų emigruoti.

Emigruoti į JAV yra įsirašiusių 250. Dabar eina apie 80 numerį lietuviškoji kvota. Tad, dar ilgai teks lietuviams laukti. Į kitus kraštus emigruoti norinčių skaičius yra nemažas: nori emigruoti daugumole atvykę čia darbams į šiuos kraštus: Australiją, Kanadą, Pietų Amerikos kraštus. Bet tegalės išvykti greičiausiai tik maža dalis. Tad, kas gali — yra praeiti Prancūzijos lietuviams padėti tiek dabar jie labiausiai reikalingi paramos, tiek emigruojant reikia padėti.

Iš latvių gyvenimo

Amerikos latviai sukurto

Latvian Relief žiniomis, ligi š.m. gegužės 15 d. iš 165.945 vių latvių gavo 21.825 — arba 13% visų vizų. Ligi rudens tikimasi įvežti apie 30.000 latvių.

Neseniai Washingtono įvykusiam pasitarimui nutarta apvienyti latvių organizacijas ne tik šioje šalyje, bet ir politinei veiklai. Centru numatomas Naujorkas, kur jau susidarė komitetas ir išsina savaitraštis "Laiks". Betgi, mūsų ALT pavyzdžiu, cetrininiame organe bus atstovaujamos kitos stambesnės kolonijos.

Birželio 17 d. Latvių Jungtinis Komitetas pasirodė pirmuoju viešoju žygiu: Brooklyn Park Slope bažnyčioje ir salėje surengtas "baisaus birželio" minėjimas. Naudodamiesi ALT memorandumų mintimis, latviai prlėmė panašias rezoliucijas — reikalauja atsteigti Latvijos, Lietuvos ir Estijos nepriklausomy-

bę, pradėti Amerikos Balso translacijas jų trijų tautų kalbomis, ratifikuoti genocido konvenciją.

Latvių informacinis biūras

Stockholme pradėjo veikti Latvių informacinis biūras, kuris leidžia anglų kalba "Information on Conditions Behind the Iron Curtain". Kol kas, biuletenis leidžiamas du sykį mėnesį ir mimeografuojamas.

"Baisaus birželio" proga, išleistas numeris, kame tilpo Osvaldo Freivaldo straipsnis "Three Times Invaded Within 30 years". Jame naudojama LAIC medžiaga, bet koncentruojamos žinios iš Latvijos. Taipgi tilpo V. Kašubos (lietuvių dailininko) medžio drožinio "Šv. Veronika" nuotrauka. Be to, telpa straipsnis apie vergų darbo sistemą, komentuojami Maskvos radio melai, paskelbtas baltiečių moterų atsisakymas

Šv. Kazimiero Kolegija Romoje

Liepos pradžioje šv. Kazimiero Kolegija užbaigė akademinius mokslo metus. Klierikai atostogos praleis Kolegijos nuosavoje vietoje, netoli Romos. Kunigų dauguma išvažiuoja į šiaurės Italiją, į kalnus, kur praleis vasaros karščiausią laiką.

Šiais mokslo metais visi auklėtiniai sėkmingai išlaikė egzaminus. 5 apgynė disertacijas daktarato laipsniui gauti. Vienas baigė studijas bibliotekos institute. 4 išlaikė egzaminus ir gavo Teologijos licencijato laipsnį ir 1 Filosofijos. 6 auklėtiniai įšventinti kunigais. Baigusių studijas 2 jau išemigrovė ir 5 yra pasirengę emigruoti. Emigruoja į Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybes.

Šv. Metų proga šv. Miestą ir Kolegiją aplankė nemaža svečių — lietuvių iš įvairių kraštų. Visi jie džiaugėsi, kad lietuviams pasisekė įsigyti katalikybės centre savo jaukią bazę. Kolegija stengėsi svečiams būti vadovais po Romos miestą, padedant geriau jį pažinti. Svečiai visi Kolegijai buvo didžiai geradariški. Ypatingu būdu čia minėtinas yra Gerbiamiausias kun. klebonas Juras iš Lawrence, Mass. Visa Š. Amerika žino jo gerumą. Ir šv. Kazimierc kolegiijoje, už visa ką jis yra jai suteikęs, jo vardas liks neišdildomas.

Šv. Kazimiero Kolegija lieka dėkinga Amerikos Lietuvių Katalikų Akcijos Fondui ir jo Vadovams, ypač prelatui J. Belkūniui, iš Maspeth, N.Y., už suorganizuotą paramą klierikų išlaikymui ir tiems brangiems aukotojams, kurie nutraukdami nuo savęs norėjo prisidėti savo aukomis prie jaunų kunigų Lietuvai parengimo. Jų vardų čia negalime išskirti. Gerasis Dievas juos žino ir jis per mūsų prašymus juos atlygins geria dangiška palaima.

Kolegija, kaip išoriniai taip ir vidiniai daro didelę pažangą. Patalpos šiais metais praplėstos ir patobulintos. Jos šiuo metu yra jau beveik visiškai pakankamos. Parengti ir įteikti

galutinam Studijų Kongregacijos aprobatimui Kolegijos Statutas ir vidaus gyvenimo Regulos. Tikimasi, kad šio šventybės, matydamos tą taip gražią mūsų Kolegijos padarytą pažangą, jai dar šiais metais suteiks Popiežiškios Kolegijos titulą ir Privilegijas. Šis titulas yra pats aukščiausias ir ne taip

Kolegijos Vadovybės atsisaukimas

Nuostabi Dievo Apvaizdos ranka leido užgimti Romoje — Katalikybės Širdyje — lietuviškam židiniui — šv. Kazimiero Kolegijai tada, kada mažiau, o dabar jau galima laukti ir tikėtis. Ji užgimė sunkiausiomis sąlygomis. Ji susitvarkė ir gavo oficialų Bažnyčios pripažinimą rekordiniu laiku. Tai visa įvyko, kadangi Dievas norėjo, kad lietuviai neliktų be galimybės parengti už tikėjimą persekiojamai ir naikinamai tėvynei dviosios vadų, kurie būtų pasirėmę laisvės valandai išnušius grįžti į ją, kad užimtų iškaikintų konfratų vietas, kad užpildytų padarytas spragas, kad užgydytų tautiečių sielose bolševikinės propagandos giliai įbrėžtas žaizdas, kad kūnu ir siela pavargusiems broliams Kristaus ramybę ir atsigalvintumą suteiktų.

Šio tikslo šv. Kazimiero Kolegija, visas kliūtis nugalėdama, su atkaklumu siekia. Ir palyginamai per trumpą laiką jau yra nemaža laimėjusi. Nuo 1945 metų rudens iki šių akademinių metų pabaigos, t.y. iki 1950 metų birželio mėnesio pabaigos, Kolegijoje mokėsi ir auklėjosi 59 būsimieji Lietuvos apaštalai — kunigai ir klierikai. Klierikų buvo priimta 30. Iš jų 21 čia Romoje buvo įšventinti kunigais. Kunigų, siekiančių aukštesnio mokslo, buvo priimta 29. Baigė mokslus ir Kolegiją jau apleido, išvykdami į įvairius kraštus, kad dirbtų Dievo garbei svetimųjų tarpe, iki atsidarys kelias į Lietuvą, iš viso 22 kunigai. 15 kunigų savo studijas baigė įgydami daktaro

laipsnį. 4 išvyko į darbą pasitenkindami licencijato laipsniu. 15, kurie jau gavo licencijato laipsnį, rašo disertacijas daktarato laipsniui gauti. Šiuo metu Kolegijoje yra penki klierikai ir 21, dar studijų nebaigęs, kunigas. Kiti 8 kunigai studijas šiais metais baigė ir rengiasi emigruoti arba imtis kokio nors darbo Italijoje.

Kiek ten bebūtų grįžtančių atgimstančion Lietuvos kunigų, jų bus labai mažai, kad užimtų per eilę metų savo mirtimi mirusių, nukankintų, išžudytų ir paliegiusių vietas. Labiau negu bet kada bus skaudžiai teisingi Kristaus žadėjimai: „Piūtis, tiesa, didelė, bet darbininkų mažai“. Todėl jau šiuo metu išgirstinas Kristaus raginimas: „Prašykite piūties Viešpatį, kad siųstų darbininkų į savo vynuogyną“.

Mes kreipiamės į Jus, brangūs tautiečiai, prašydami melsi Dievą, kad Jis pažadintų gausių pašukimų kunigus. Mes kviečiame Tėvus ir visus, kurie darbuojasi su jaunimu, kad atkreiptų kilnių jaunuolių dėmesį į kunigystės pašaukimą, kad jį ugdytų visais galimais būdais jų sielose. Vargu ar ką gražesnio ir vertingesnio galima duoti nuolatini Tėvynei, kaip gerai paruoštą, Dievo ir Tėvynės meile degantį apaštalą, žemės veidą atnaujinantį ir Kristaus ramybės visiems nešančią kunigą.

Dėkodami visiems už visus Kolegijos išlaikymui suteiktas aukas, mes ir tolesnį mūsų darbą, kuris yra ir bus reikalingas medžiaginės paramos, pavedam Jūsų visų geraširdiškumui. Dauguma mūsų auklėtinų ne-

turi nei tėvų — motinų, nei brolių — seserų. Jie yra arba nukankinti, arba už geležinės užtvaros — nepasiekiami. Neįsivaizduojame gerų širdžių, kurie jiems jų brangiuosius atstotų, juos remdami savo aukomis, kad galėtų pasiekti šv. kunigystės idealo!

Mes ypatingu būdu kreipiamės į mokslo einančius lietuvius jaunuolius, nesvarbu kuriame krašte jie bebūtų, kviedami atsižadėti pasaulio, pasidėdami Kristaus tarnybai, ir siūlydami mūsų pagalbą pasiruošiant šiai tarnybai. Mes kviečiame visus, kurie jaučia šioji tokį pašaukimą kunigystei ir yra baigę gimnaziją ar tolygų mokslą, atvykti Romon, šv. Kazimiero Kolegijon, kuri

turi nei tėvų — motinų, nei brolių — seserų. Jie yra arba nukankinti, arba už geležinės užtvaros — nepasiekiami. Neįsivaizduojame gerų širdžių, kurie jiems jų brangiuosius atstotų, juos remdami savo aukomis, kad galėtų pasiekti šv. kunigystės idealo!

klasės gale. Išrodė jog tuomi jie išreiškė gailystę, kad jie čia neatidavė daiktų, iš šių mokyklų. Tai buvo taip pat atsidėjimas mūsų mokytojų, už jo keturių dešimtmečių tarnybą ir pareikšti savo pareigas tėvynei, kuri keliavo...

Aš buvau paskendęs šiose savo mintyse, kai išgirdau mane šaukiant vardą. Buvo mano eilė atsakinėti. Už tai aš būčiau atidavęs viską, jei dabar būčiau galėjęs pasakyti aną veiksmažodį dalyvio taisykle, visą išsiai, aiškiai ir be klaidos. Bet aš susipainiojau ties pirmaisiais žodžiais, ir pasilikau stovėdamas suole, bet tartum svyruojantis, su suspausta širdimi, nedrįsdamas ištiesti galvos. Aš girdėjau mokytoją Hamel, kuris man kalbėjo:

— Aš tavęs nebearsiu, mažasis Pranuk, nes tikrumoje tu esi jau nubasistas. Nuolatos vis sakoma: Ak! aš dar turiu pakankamai laiko. Išmoksiu rytoj. Dabar gi tu matai kaip atsitinka... Didžiausia Alzasijos nelaimė buvo atidėti mokymąsi rytojau dienai. Dabar anie žmonės turi teisės mums sakyti: Kokiū būdai Jūs sakote esą prancūzai, o nemokate nei kalbėti, nei rašyti savo kalba! Pagaliau, mano mažasis Pranuk, tai nesi tu, kuris labiausiai kaltas. Mes kiekvienas turime prisiminti sau priekaištų daili.

„Jūs tėvai nedėję pakankamai pastangų į šio mokslininko. Jiems labiau patiko pasiūsti jus žemės darbams arba į dirbtuves, kad laimėti keletą centų daugiau. Aš pats, negi taip pat neturiu ką sau prikišti? Ar aš neliūdėdavau jums laistyti mano daržą, vietoje dirbti klasėje. O kai aš užsinerėdavau meškerioti foreles, ar man trūko drąsos pasiūsti jus atostogų? ...“

Tada mokytojas Hamel kalbėjo ir kalbėjo mums apie prancūzų kalbą, sakydamas, kad ji yra gražiausia kalba pasaulyje, aiškiausia ir labiausiai preciziška: ją reikia tarpusavyje branginti ir niekada nepamiršti, nes kada tauta tampa parvergta, kolei ji išlaiko savo kalbą, sakykime, ji išlaiko savo kalėjimo raktą...

Po to jis paėmė gramatiką ir mums perskaitė sekančią pamoką. Aš buvau nustebejęs dėl to lengvumo, su kuriuo dabar ji suprato. Visa tai, ką jis sakė, man išrodė taip lengva, lengva. Aš manau taip pat, kad niekada taip atyžiai nesiklausiau, ir kad jis taip pat niekada nebuvo parodęs tiek kantrybės savo aiškinime. Atrodė, kad prieš išsivokdamas, jis mums norėjo palikti visą savo žinojimą, kad mes jį pasisavintume vienu sykio.

Pabaigus aiškinimą, buvo pereita prie rašymo. Tai dieni mokytojas Hamel mums buvo paruošęs visai naujus pavyzdžius, kuriuose nuolat mirgėjo: Prancūzija, Alzasija, Prancūzija, Alzasija. Šie trumpi sakiniai, tartum vėliavos plevėno mūsų klasėje ant rašomosios lentos, mūsų sąsiuvinuose. Visi rašėme su dideliu atyžumu ir nuostabioje tyloje. Nieko daugiau nesigirdėjo,

Šv. Onos bažnyčia Vilniuje

šiuo metu yra vienintelis visame pasaulyje lietuviams kunigams ugdyti židyns. Mes trokštame, kad šioje brangoje įstaigoje, ypač šiuo metu, nebūtų vienos laisvos vietos. Mes norime, kad jos visos būtų užimtos tik savųjų, t.y. lietuvių. Nuo Jūsų, mielas jaunime, pareis ar mūsų troškimai, kurie drauge yra Bažnyčios ir mūsų brangios Tėvynės Lietuvos troškimai, bus realizuoti.

Šv. Kazimiero Kolegijos Vadovybė.

Roma, Via Casal Monferrato 20.

J.E. vysk. Brizgys ir kan. Dr.

Končus liepos 4 d. iš Romos išvyko į Vokietiją. Pakeliui jie aplankė Austriją.

K. GRIGAITYTĖ

ATSILIEPTI NEGALI...

Atsiliepti pavasariui
marų gėlių daigai,
atsiliepti ir pumpuras obels
trapus

Juose Tu šilimą
savųjų rankų palikai
ir Tavo žingsnių pėdos
čia visad gyvos bus.

Atsiliepti pavasariui
po langu jazminai,
atsiliepti vikšrelis po lapu,
nors atsilieps sode
lakštingų pulkai,
ach be Tavęs, motule,
bus taip klaiku...

Atsiliepti pavasariui
rugelių žaluma,
atsiliepti bitutė avily.
Tik Tu, motule mylima,
tyliam šaltam kape
man atsiliepti negali...

BUDĖKITE ŽVAIGŽDELĖS

Naktis po mano langu
akis užmerkusi tyli,
girdžiu aš plakančią širdį
už tūkstančio gal myliu.

Tenai baltam namely
laukei mane kas rytą,
kai levos dangų kaisė,
kai klevo lapai krito.

Tenai baltavo sodai,
po kojų žiedus bėrė,
rieškutėm saulę sėmėm
ir visą žemės gėrį...

Budėkite žvaigždelės,
budėkite per naktį:
pradingo mano laimė
adėkit ją surasti!

L. K. Vadovo Prenumeratoriums

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba praneša visiems „Lietuvių Kalbos Vadovo“ prenumeratoriums, kad knygos prenumeratą padidinus, įvairiuose kraštuose prenumeratorių tarpe kilo neišskumų, kuriuos išaiškiname sekančiai:

1. Įmokėjusieji pradinį „Lietuvių Kalbos Vadovo“ prenumeratos mokesį Vokietijoje 10 DM, Anglijoje ir Australijoje 16 šilingų, Kanadoje ir JAV \$2 už vieng egz. turi dabar primokėti tiek, kiek tuose kraštuose gyvenę ir užsakę „Liet. Kalbos Vadovą“ moka, nežinintį jį, kad jie pradinį prenumeratos mokesį yra įmokėję kurioje kitoje nors valstybėje (pav. Vokietijoje įmokėję 10 DM ir apsigyvenę JAV primoka \$1.50, nes ir JAV gyvenę ir užsakę primoka taip pat \$1.50).

2. Papildomą prenumeratos mokesį „Lietuvių Kalbos Vadovo“ prenumeratoriui įmoka:
a. JAV gyvenantieji — Mr. J. Audénas, 14 Townsend Street, Boston — Roxbury, Mass.

b. Kanadoje — Mr. P. Štuopsis, 104 Wright Ave, Toronto 3, Ont. Tel. KE 4703.

c. Anglijoje — Lithuanian Association in Great Britain, 2, London Mews, London Street, London W. 2.

d. Australijoje — Mr. J. Glušauskas, Werona Ave., Ascot Park, Adelaide S. A.

e. Urugvajuje — Legation de Lithuanie, Montevideo 21 de Septiembre 2511, piso 6-to

f. Argentinoje — „Laiko“ administracija, c. Mendoza 2280, Villa Praverin, Avellana.

g. Brazilijoje — Consulat de Lithuanie, Rua Jaguariba 477, Sao Paulo.

h. Venezueloje — Mr. J. Stanevičius, Avenida Montes de Oca 206, Valencia.

i. Kolumbijoje — Mr. St. Sirutis, Apartado aero 42—33, Bogotá.

j. Čileje — kun. Dr. T. Narbutas, c. Augustinas 1781, Santiago de Chile.

3. Prenumeratoriai, įmokėję mūsų atstovams kituose kraštuose pilną „Lietuvių Kalbos Vadovo“ prenumeratos sumą ir nurodę savo adresą, o Vokietijoje gyvenantieji — įmokėję VLB-nės Valdybai Muenchen 27, Rauchstr. 20, veikalą gaus iš Valdybos tiesioginiu paštu.

4. Pavieniams prenumeratoriums, užklausiems mus tiesioginiai, šiuo reikalu atskirų paaiškinimų, išskyrus tik išimtinus atvejus, nebesiūsimė.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba.

REDAKCIJAI PRISIŪSTA

A. Vilainis, žmogus, kuris amžinai keliavo, reportažai iš kelių Lietuvoje, 2 sąsiuvinys, išleido Kn. Leidykla Nemunas, 150 m. Cicero, III, 55—96 psl. Sąsiuvinys skirtas žemaičių kraštui.

Algimantas Pagėgis, Elegijos, „Sūduva“, Chicago, Ill., 1950 m., aplankas dail. J. Pautieniaus, 48 psl.

— NEW YORK. — Jordanvile mieste neseniai išėjo iš spaudos rusų kalba knyga pavadinama „Nauji rusų kankiniai“, kurioje aprašoma kaip bolševikai yra nukankinę apie 50 rusų dvasiškų nuo 1918 iki 1938 m. Netrukus turi pasirodyti kitas to pačios knygos tomas, kuriame bus aprašyti naujausios nukankinti dvasiškiai. Iš sentau nukankintų pažymėtini Tobolsko vyskupas Hermogenas 18 metais paskandintas upėje, Androniko arkivyskupas buvo išduotas akys ir palaidotas gyvas, Sevastopolio arkivyskupas buvo pakartas už kojų 1920 m. Kiti mirė žiauriai kalinami kailėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Vienas Dievas tesuskaituos visus nekaltuosius kenčiančius dėl Jo Vardo.

čiojo skersai ir išilgai klasės su baisia geležine liniuote po pažastimi. Reikėjo atidaryti duris ir įeiti šitos didelės tylos metu. Jums įdomu ar aš labai buvau paraudęs ir ar bijojau!

Išliknų gi, ne. Mokytojas Hamel sutiko mane be pykčio ir labai švelniai man pasakė:

— Skubiai eik į savo vietą, mažasis Pranuk, mes jau buvome bepradėję be tavęs.

Greitai aš sprukau į savo suolą ir atsisėdau. Tik tai tada, kai truputiuką atslūgo mano susijaudinimas, aš pastebėjau, kad mūsų mokytojas vilkėjo savo gražų žalią švarką, buvo pasirėšęs dailų kaklaraištį ir turėjo ant viršugalvio užsidėjęs juodo šilko, išsiuvinėtus kraštus, kepuraitę, kurią jis turėjo paprotį užsidėti tik inspektoriams atsilankymo arba premijų dalinimo progomis. Be to, visa klasė alsavo kažkuo neįprasta ir iškilminga. Bet daugiausia aš nustebau, kai užpakaliniuose klasės suoluose, kurie paprastai būdavo tušti, pastebėjau sėdinčius miestelio žmones, tylūs ir susimąstiusius, kaip ir mes buvome; senąjį Hauser su savo trikampę skrybėlę, buvusį viršaitį, buvusį laisikininką ir dar kitus. Visų jų veidai buvo pilni liūdesio, o Hauser ant kelių laikė seną, apgraužtą kraštais elementorių, ant kurio jis turėjo padėjęs savo didinamą akinius.

Tuo tarpu, kai aš visu tuo stebėjau, mokytojas Hamel nuėjo prie savo stalo ir tokiu pat ramiu bei švelniu balsu, su kuriuo jis mane buvo pasitikęs, dabar mums kalbėjo:

— Mano vaikai, ši yra paskutinė pamoka, kurią aš dabar jums duodu. Iš Berlyno atėjo potvarkis, kad nuo dabar Alzasijoje ir Lotaringijoje turi būti mokoma tik vokiškai... Naujas mokytojas atvyksta rytoj. Šiandien, ši yra paskutinė jūsų prancūziškos kalbos pamoka. Prašau jus būti atyžiais.

Šie keli žodžiai mane sukrėtė. O nenaujūnai, štai ką jie buvo išlikę ten prie savivaldybės lentos!

Mano paskutinė prancūzų pamoka!...

Kaip toliau su manimi, kuris tik vargais mokėjau rašyti! Išleina, kad daugiau aš niekada nebeišmoksiu ir turėsiu tuomi pasitenkinti!... Kaip labai aš dabar galėjau prarasti laiko, pabalais ir pakūrimais praleistų pamokų! Mano knygos, kurios dar ką tik man buvo tokios nuobodžios, taip sunkios nešti, mano gramatikos, mano šventoji istorija, dabar man atrodė kaip seni bičiuliai, su kuriais taip sunku man buvo išsiskirti. Taip pat ir mokytojas Hamel. Mintis, kad jis turi išvykti, kad daugiau aš jo nebeamatysiu, nustūmė užuomarštin visas pabaudas ir liūnotės kirčius.

Nelaimingas mokytojas!

Tai buvo šios paskutinės pamokos pagerbimui, kad jis užstovilo savo šventadieniškuosius rūbus, ir dabar aš supratau, kodėl anie miestelio vyresnieji buvo atėję į mokyklą ir sėdėjo

tik rašomųjų plunksnų šnabzdėjimas sąsiuvinų lapais. Vienu momentu per langą įskrido keletas vabzdžių, bet niekas į juos nekreipė dėmesio, nei patys mažiausi, kurie su visos širdies atsidėjimu vedžiojo tarp sąsiuvinio eilučių savo lazdeles, įsitikinę, kad tai dar prancūzų kalbos pratyba... Mokyklos palangėje burkavo karveliai, kuriuos girdėdamas aš klausiau pats savęs: „Argi jiems taip pat nuo dabar bus paliepta čirškėti vokiškai?“

Laikas nuo laiko, kada aš pakeldavau akis nuo savo sąsiuvinio, mačiau mokytoją Hamel sėdintį savo kėdėje, kuris nejudėdamas stebėjo klasėje esančius daiktus, lyg norėtų išvykdamas savo žvilgsniu išsinešti visą savo mažąją mokyklą... Juk per keturiasdešimt metų jis visada buvo čia, visada toje pačioje mokykloje, visada vienodai išrodančioje su savo kiemu priekyje. Tik klasės suolai per metus eiles įgavo naują išvaizdą, darėsi apdėvėti, aptrinti nuo vartojimo. Kieme pasodinti lazdynų medžiai su laiku išaugo, apyniai, kuriuos jis pats buvo pasodinęs, taip pat buvo išaugę iki pastogės ir raizgėsi aplink langus. Kaip turėjo sopėti jam širdį visa tai dabar palikti, kada jis girdėjo savo seserį, vaikščiojančią jo bute virš mūsų klasės, ir jau užkalbėjančią kelionei dėtės, nes jau rytojau dieną jie turėjo išvykti, palikdami šį kraštą ant visados.

Bet jis turėjo išstvertis mūsų pamoką išvesti iki galo. Po rašymo, turėjome istorijos valandą, paskiaur mažię kartą dainavo BA BE BI BO BU. Klasės gale senasis Hauser buvo užsidėjęs savo akinius ir, laikydamas elementorių abiem rankom, skiemėnavo raides su jais kartu. Buvo matyti su kokių atsidėjimu jis tai darė, nuo susijaudinimo drebančiu balsu, o tai klausytis buvo taip keista, kad mes visi norėjome ir juoktis, ir verkli kartu. Ak! aš visada atsiminsiu aną paskutinę pamoką!

Staiga bažnyčios laikrodis ėmė mušti dvyliką, po to Viešpaties Angelas. Tuo pačiu momentu Prūsų trimitai, grįžtantys iš pratybų, skverbėsi per langus... Mokytojas Hamel pakilo iš savo kėdės visais išbalės. Niekada jis man nebuvo išrodęs toks didis.

— Mano bičiuliai, — kalbėjo jis, — mano bičiuliai, aš... aš...

Bet kažkas jį slopino. Jis nepatėgė baigti pradėto sakinio. Tada jis nusigrėžė į lentą, paėmė gabalėlį kreidos, ir, sukaupdamas visas savo jėgas, jis išrašė stambiai, kaip galėjo:

“VIVE LA FRANCE! TEGYVUOJA PRANCŪZIJAI!”

Po to jis pasiliko ten, stovėdamas galvą atrėmęs į sieną ir be žodžių, su savo ranka jis mums davė ženklą:

“Baigta... eikite!”

Iš prancūzų kalbos vertė Jurgis Razutis.

Iš plataus pasaulio

Atominės bombos dar nenaudos

Valst. sekretorius Achesonas liepos 13 d. pareiškė, kad šitame kare, kuris ištikrųjų nėra karas, bet tik tvarkos atstatymo priemonės, atominės bombos nebūsių vartojamos, tačiau nereikių duotis apmulkinti komunistų propagandos, kad nusikaltėliu prieš žmoniją bus tas, kas pirmas ją panaudos. Nusikaltimas yra pradėti šitokią akciją, o ginklai prieš ją turį būti panaudoti tik, kokiu tinka jai sutrukdyti. Dėl to tai JAV iš anksto pareiškiančios, kad, jei komunizmas karo židinius išplės ir pradės ginkluotą agresiją kituose kraštuose, jos atominę bombą panaudosiančios, nes tai būsių jau III pasaulinis karas.

Kai Tehaso atstovas Bentzen pasiūlė atstovų rūmuose, kad prezidentas paskelbtų raudoniesiems pasitraukti duodęs 1 savaitę, o nepaklausius įteiktų MacArthurui srašą Š. Korėjos miestų sunaikinimo atominėmis bombomis, atstovai plojo.

Sen. Brewster (R.—Me) pasiūlė A. bombos panaudojimo teisę pavesti gen. MacArthurui, jo nuožniūrai.

Atsakingi organai betgi mano, kad A. bombos šį kartą dar nereikės. Štabo nuomone, padėtis rimta, bet blogų žinių iš Korėjos būsių dar 3—4 savaites, o po to jos pasikeisiančios.

Dar ne karas

Gen. Clarkas, I armijos šefas lankydamasis New Yorke jau stabėdė, kad netikės, jog jau prasidėjęs pasaulinis karas, nes "sovietai turį tik 175 divizijas, o mes net... 101".

Korėja buvo beginklė

Buvęs JAV vidaus reikalų ministras Ickes pareiškė, kad Korėja buvusi užpulta visiškai beginklė. Amerikiečių pajėgos buvusios išvestos visos, išskyrus mazytes grupes grėžėjų. Pietų Korėjos armiją neturėjusi nei tankų, nei sunkiosios artilerijos, nei lėktuvų, o ją puolė gerai apmokyta ir moderniai ginkluota šiauriečių armija.

Pietų Korėjos valdžia

Sugriuvus kariuomenės pasipriešinimui buvo bepasklin danti ir P. Korėjos vyriausybė. Bet dabar ji vėl pradeda atsigaivinti. Parlamento 200 atstovų išsiskirstė, visą galią palikę 14 narių komitetui. Vyriausybę su premjeru Kim Sung Mo priėmė daugiausia rūpinasi pabėgėliais, kurių dešimtys tūkstančių plaukia į pietus, bando per tvarkyti kariuomenę ir gelbėti JAV pajėgas. Veikia ten ir JTO Korėjos komisija.

Egiptas savo nuomonę pakeitė

Liepos 11 d. Egipto vyriausybė pareiškė prisidėjanti prie vakarų pasaulio žygio prieš komunizmą ir užgirianti Saugumo Tarybos nutarimus.

"Reiškite jausmus gėlėms" — skambinkite AD 1618

THE VICTORY FLORIST

Restučių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai
Jav. A. MERKER — 576 QUEEN ST. W. TORONTO

TEL WA—6812

587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų:

- lovų komplektai,
- suvamos mašinos,
- krosnys ir tt.

Kalbame slavų kalbomis.

Kur bus naujas puolimas?

Viso pasaulio spauda ir politikai sutaria, kad Sovietų Sąjunga nesitenkins vien Korėjos katiu. Ji suruoš kitą puolimą. Greičiausia į Formozą ar Lindokintą — Viet Nam. Formozos gubernatorius Wu pareiškė, kad naujas puolimas būsių pradėtas už 3 ar 4 savaites.

Kinai grąšina veto

Genevoje vykstančiuose JTO Ekonominės ir Socialinės Tarybos posėdžiuose nac. Kinijos delegatas, atstovas Italijoje, Dr. Ju Tuneči pareiškė, kad savo teises likti JTO gindama Kinija pasiryžusi panaudoti ir veto teisę. Jis savo kalboje aštriai puolė Tr. Lie, norintį nelegaliai pakeisti vieną delegaciją kita.

Britai mano, kad tarpininkavimas galimas

Kai Gromyko į D. Britanijos prašymą, kad Sovietų Sąjunga panaudotų savo įtaką Korėjos konfliktui likviduoti, ambasadorių David Kelly paprašė paaiškinti, tiksliau, ką norima tuo pasiekti. Britų vyriausybė dar nesdavė jokio atsakymo, nes, matyt, nori pasitarti su JAV. Prancūzija ir kitais kraštais. Bet Britų spauda jau siūlo savo projektus. Taip Daily Express rašo, kad D. Britanija negalinti būti nei tarpininkė, nei galinti derėtis, nei kas kitas galis derėtis tiesiogiai. Viskas turį vykti per JTO, o sąlyga esanti, kad šiauriečių pajėgos Korėjoje pasitrauktų už 38 paralelės, t. y. atstatytų status quo ante karo pradžią. Tarpininkai galis būti pav. Indijos premjeras Nehru.

Be to bolševikai jau nužygiavo kelis šimtus kilometrų ne tam, kad trauktųsi. Ir Rusija savo ginklus ne tam ten siunčia...

Dingo Britų ambasadorius

D. Britanijos ambasadorius V. Holt raudoniesiems užimant Seoulo nepasitraukė. Iki šiol apie jį nėra jokių žinių. D. Britanija paprašė Kremlių pabandyti surasti jį. Kartu prašoma žinių apie vysk. C. Cooper, kuris raudoniesiems patekęs kažkur kitur, ne Seoule. Maskva "neutrai", bet anglai vis dėlto žino, kur jį ieškoti.

Karo "nebus", bet

Užpėreitę savaitę Londone vyko kuršių civilių apsaugos karo metu tarnybų viršininkams, išnaudojant praeito karo patyrimą. Iš Kanados dalyvavo gen. maj. F. F. Warthing, koordinatorius visų tarnybų su 3 kitais aukštais pareigūnais. Dalyvavo Holandų, Australijos ir Malajų atstovai.

D. Britanija nerems JAV Formozą ginant

Liepos 10 d. D. Britanijos užsienų reik. viceministeris E. Davies pareiškė, kad D. Britanija nedavusi JAV pažadų padėti ginti Formozą, nes ją traktuojanti kaip Kinijos dalį, kurią komunistinė vyriausybė pripažįsta.

Eskimų kariuomenė

JAV nutarė Aliaskoje suorganizuoti vietinių gyventojų eskimų dalinius — 2600 karių ir 130 karininkų. Savanoriškas verbavimas jau pradėtas ir eskimų sutiktas entuziastiškai. Jie noriai ima karinę aprangą ir ginklus ir retas kario amžius eskimas atsisako užsirašyti. Jie būsių naudojami pakrančių sargybos bei žvalgybai ir gyvens veik visuose Arktikos srities kaimuose nuo pat šiaurinės esančio Point Barrow, apie 50 mylių nuo Sibiro. Jų vadovs pulk. Alexander, pareiškė, kad kaip arktikos kariai jie sau lygių neturi. "Jie sugeba pergyventi žiurų arktikos šaltį, žino kaip gyventi šioje šalyje". Bet koks įsiveržėlis jų būtų labai greit pastebėtas, sako pulkininkas.

Plauks prie poliaus

Bostone ir Halifaxe ruošiamas medžiaga bei reikmenys, kuriuos JAV laivai nugalbės į Kanados ir JAV arktines stotis, priartėdami net 500 mylių prie poliaus. Pirmu užsimojimu reikmenys bus nugalbėti į centrinę stotį Cornwallis saloje, Resolute Bay, o vėliau, greičiausia pavasarį, su ledlaužiais bus gabenami į tolimiausias stotis. Idomu, ką veš, kad nebeįpaka lėktuvų?

Intelektualių kongresas

Kaip atsakymas į kominformo organizuojamus intelektualų kongresus, tik ką pasibaigęs toks antibolševikinių intelektualų kongresas Berlyne. Dalyvavo 16 kraštų atstovai. Iš emigrantų buvo atstovaujami čekai, rusai, lenkai ir latviai. Kongresą sveikino ir v. Berlyno burmistras E. Reuter, pabrėžęs kovą prieš tiraniją, dabar užgrobusią kretus nuo Elės iki Vladivostko. Pagrindines kalbas pasakė žinomas rašytojas Art. Koester ir italų rašytojas S. Ione. Visi kėlė laisvės kovos šūkį, nes kova dėl taikos neįmanoma be kovos dėl laisvės.

Boševikinė spauda kongreso dalyvius apšaukė "šnipais, agentais, Wall Street šunimis", o patį kongresą "amerikiečių šnipų susirinkimu".

Ir rusai dalyvauja

D. Britanijos vyriausybė davė vizas 3 sovietų mokslininkams, kurie nori dalyvauti 1600 mokslininkų konferencijoje, kur nagrinėjami atominų tyrimų rezultatai. Mokslininkų dalyvauja iš apie 50 kraštų. Rusų delegacijos vadovs V. A. Golubov.

Naujorkas ruošiasi

Naujorko gubernatorių Dewey buv. Vokietijos amerikiečių zonos gubernatorių gen. Lucius D. Clay liepos 10 d. paskyrė Naujorko civilių apsaugos tarnybos viršininku. Naujais viršininkas pareiškė, kad rugpjūčio ir rugsėjo mėn. būsių praversti specialūs apmokymai inžinieriams, sanitarinei tarnybai bei gydytojams. Būsių pašaukta savanorių priešlėktuviniam, o taip pat povandeninių laivų sekimui. Būsių ruošiamasi ir atominų puolimų atvejams.

— CANBERA. — Australija ruošiasi įvesti visuotinę vyrų nuo 18 metų karinį apmokymą 3½ — 4 mėn. 75% skiriami sausumos, 15% oro ir 10% jūrų pajėgoms.

— PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė Korėjos operacijoms nusprendė pasiųsti vieną laivą iš dabar esančių Indokinijos vandenys.

Popiežius išvyko atostogų

Gydytojų patariamais Jo Šv. Pijus XII šiais metais atostogų pradėjo kiek anksčiau — praėjusios savaitės gale. Popiežius jau 74 metai, o Šv. Mėtų iškilmes reikalauja įtempto darbo. Popiežius atostogaus Albano kalvos savo vasaros rūmuose netoli Romos.

Bevinas serga

Jau eilę savaičių D. Britanijos užsienų reik. ministras Bevin serga ir gulė ligoninėje. Jis serga širdimi, astma ir dar kažkuo. Pasklidę gandai, kad jis iš pareigų pasitrauks, de mentuojami.

Byrnes gubernatorių

Prieš 3 metus pasitraukęs, buvęs JAV valstybės sekretorius Byrnes, išrinktas S. Caroline gubernatoriumi. Jis gavo 82.220 balsų, o 3 jo oponentai visi kartu vos 30.560.

Komunistai įkliuvo

JAV Alabama policijos šefas staiga įsakė suimti visus provincijos komunistus, šiuo metu daugiau nieko nedirbančius, kaip tik renkančius parašus vad. Stockholmo "taikos peticijai". Iš ko jie gyvena oficialiai niekam nežinoma. Policijos vadovs juos traktuoja kaip darbo nedirbančius valkatais. Visi, kurie neįrodys dirbą ar verslą turį, bus palikti kalėjime ir perduoti teisnui. Daugumai beabejo teks ten likti, nes tikrųjų pragyvenimo šaltinių negi parodysi.

Reikalai vis plečiasi

JAV vyriausybė imasi priemonių, kurios greičiau likviduotų sunkią padėtį Korėjoje ir užkirstų kelią betkokioms staigoms pietų rytų Azijoje. Kariniai ekspertai reikalauja tuojau pasiųsti 120.000 karių ir atitinkamus kiekius ginklų bei karo medžiagų. Reikių padidinti transporto laivų skaičių, o taip pat iš atsargos įveiktų laivyną atsukti lėktuvnešius, kurių yra 17. Transporto priemonės padidinti greičiausia teks rekvizuoti keleto okeaninių transporto laivų.

Rytiečiai Vakarų Vokietijoje laimi

Schleswig — Holstein rinkimuose krikšč. demokratų, laisvųjų demokratų ir vokiečių partijos blokas gavo 31 vietą, socialdemokratai — 19, pabėgėliai (tremtiniai iš rytų Vokietijos) — 15 ir prodanška unija — 4. Visus nustebino toks gausus laimėjimas pabėgėlių. Dabar jie reikalauja rinkimų ir kitose provincijose, kur taip pat nori išieiti atskiru srašu ir mano galėsių pasiekti žymaus vaidmens. Beabejo tai labai atsilieptų į Vakarų Vokietijos politiką.

Pakeitė bauses

Liepos 12 d. gen. MacArthur pakeitė mirties bausmę į kalnimą 19 gyvos galvos 7 Japonijos karininkams. Nuteistieji yra trys generolai, du pulkininkai, vienas kapitonas ir vienas leitenantas.

Mirties bausmė nutelstiems buvo paskirta už nužudymą 1945 m. pėmtų į belaisvę JAV karių.

— LONDONAS. — Europinių studijų komitetui paskelbus pareiškimą, kuriame sugestijonuo jama panaudoti atominę bombą Korėjos kare, lordas Lansdait, lordas Brabaron ir atstovų rūmų nariai Lindsay ir Marples pasiuntė atsistatydinimo rašius, nes toji pareiškimo mintis buvusi įrašyta be jų žinios.

Pietvakarių Afriką prisijungia P. Afrikos unija

Pietų Afrikos unija Tautų Sąjungos 1920 m. sprendimu turi mandatą valdyti buv. Vokietijos koloniją vad. Pietvakarių Afriką. Pietų Afrikos vyriausybė užsimojusi tą kraštą traktuoti kaip integralę savo Unijos dalį ir praversti ten rinkimus į parlamentą, Haagos Tarptautinis Tribunalas nusprendė, kad tai būtų neteisėta, nes Tautų Sąjungos sprendimu sukurto šio krašto statuso P. Afrika negali pakeisti vienašališku aktu.

Pietų Afrikos vyriausybė pareiškė, kad nei šis sprendimas, nei JTO jos negalys varžyti. Rinkimai įvyks rugpjūčio 30 d. Kraštas gausias plačią autono-miją.

— NAUJORKAS. — Paraginus stoti savanoriais į kariuomenę, Naujorko valstybėje stojančių skaičius padidėjo 5 kartus. Savanoriškai stojantiems tarnybos laikas sutrumpinamas ½ metų ir leidžiama pasirinkti ginklų rūšį.

Kanados žinios

Kanados laivai įsijungia į karo operacijas

Trys Kanados naikintuvai, kurie buvo gavę įsakymą skubiai plaukti į Pearl Harbor ir laukti tolimesnės karo raidos, liepos 12 d. pasiekė savo paskyrimo vietą, pakeliui gavę įsakymą, kad jie yra MacArthuro dispozicijoje ir turi klau-syti jo komandos ir iškelti JTO vėliavą. Užsienų reik. minist. Pearson pareiškė, kad laivai negali būti naudojami patrulinimui prie Formozos ar kitoms su Korėja nesusijusioms operacijoms. Nutarta prie jų priskirti dar vieną laivą.

Į kariuomenę nori imti nevedusius

Šiuo metu Kanados karinėse pajėgose daugumas vyrų yra vedę. Pav., armijoje karininkų nevedusių tėra 15%, o kitų visų karių — vos 40%. Karinė valdžia yra nusistatčiusi naujais verbavimais šį procentą pakeisti nevedusiųjų naudai. Dėl to vedusieji būsių priimami tik tokiame atveje, jei jie sutiks ilgesnį laiką su šeimomis persiskirti arba bus specialistai, reikalingi tose vietose, kur šeimų gyvenimas nesudarytų sunkumų. Išviso kariuomenė daugiau nori gauti techniškių specialistų.

Keisis oro pranešimai

Kanada sutarė pradėti keistis nuolatiniais oro pranešimais iš arktikos sričių. Kanadai tai reikalinga dėl to, kad neturint davinį davinių apadėti Sovietų valdomose arktikos srityse neįmanoma nuspėti orą vakarinėje Kanados dalyje.

Idomu, kad kraštai, kurie vienas į kitą žiūri kaip į priešą, keisis pranešimais iš strategiskai svarbių sričių, į kurias abu taiko.

Įtariamai mokslininkai

Jau senokai spauda pradėjo kelti balsą prieš iš Lenkijos kilusį Toronto universiteto prof. Dr. Leopold Infeld, phisio — matematiką, kuris išvyko į metams dėstyti Varšuvos universitete. Dabar spauda tebsi, kad dėl Toronto universitetas visuomenės nieko nepašildoma kaip jis pasitraukė iš čionykščio universiteto.

Išsiliamas aikštėn Kingstono Queen's universiteto prof. matematikas Israel Halperin, pas kurį 1946 m. buvo rasta pagarsėjusi knyguotė su 434 vardais asmenų, kurių dauguma žinomi kaip šnipai (150 kanadiečių), saugumo organai jį pasirodo, vėl apklause.

— OTAVA. — Kanados konstitucinė komisija susirinkus rugpjūčio 21 d. Iki šiol dar nieko konkretaus nėra padariusi.

SPORTO ŽINIOS

Futbolas

Torontas. Lietuvių vienetų senjorų klasėje baigė pirmąjį pirmenybių ratą. Paskutinį susitikimą su 7000 Club mūsiškiai sužaidė lygiomis 2—2 (0-2). Abejus įvarčius į švaidinių įmušo J. Žukas. Rungtynėms teisėjavo kanadietis teisėjas šališkai palaikydamas savųjų pusę.

Lietuviai pirmame rate surinko 15 taškų iš 20 galimų. Vienos rungtynės pralaimėtos ir 3 sužaistos lygiomis. Įvarčių santykis 24—14.

Antro rato pirmąsias rungtynes lietuviai laimėjo prieš Oshawa City komandą 2—1 (0-0). Įvarčius pelnė J. Žukas. Priešais atsiekė įvartį iš baudinių. Šios varžybos pasižymėjo darniu žaidimu, tai buvo vienos iš gražesnių žaidimų šiose pirmenybėse.

Staigmena

Rio De Janeiro. Pasaulinėse

futbolo pirmenybėse įvyko keletas netikėtumų. Nieks iš žiūrovų netikėjo, kad Amerikos futbolininkai laimės prieš Anglijos futbolo "vilkus". Kada 22-je žaidimo minutėje amerikona atsiekė savo naudai įvartį, minia sukėlė didžiulės ovacijas. Taip anglams ir nepavyko išlygtinti. Už tokią sensaciją, pasibaigus žaidimui, žiūrovai išnešė ant rankų amerikiečius iš aikštės. Taip pat brazilams nepavyko laimėti prieš šveicarų — žaidimą baigė 2—2. Jugoslavai nugalėjo meksikiečius 4—2.

Šių metų pirmenybėse buvo užsirašę dalyvauti 16 valstybių, bet Prancūzija, Argentina ir Portugalija nedalyvavo. Likę vienetai buvo suskirstyti į 4 grupes.

Keletas davinių:

1. Brazilija — Meksika 4—0
2. Jugoslav. — Šveicarija 3—0
3. Brazilija — Šveicarija 2—2
4. Jugoslavija — Meksika 4—2
5. Švedija — Italija 3—2
6. Švedija — Paragvajus 2—2
7. Anglija — Čilė 2—0
8. Ispanija — Amerika 3—1
9. Amerika — Anglija 1—0
10. Ispanija — Čilė 2—0
11. Urugvajus — Bolivija 8—0

Rungtynės vyksta šiuose miestuose Porto-Alegre Curitiba, Sao Paulo, Bele-Horizonte ir Recife. Sostinėje Rio de Janeiro vyksta tik pusiaufinalinės ir baigminės varžybos.

Paskutinės žinios pasiekė, kad JAV pralose prieš Čilę 2-5 ir dėl dviejų pralaimėtų rungtynių iškrito iš pirmenybių dalyvių tarpo. Anglus ištiko toks pats likimas: praloša prieš amerikonus ir ispanus.

Galutinai į pusiaufinalą pateko: Ispanija, Švedija, Brazilija ir Urugvajus. Jg.

D. HOLOTA REAL ESTATE
Pirkimo — pardavimo tarpininkas.
496 Queen St. W.
(prie Denison Ave.)
Tel. WA—5232 Toronto

MARGIS DRUGS

Jonas V. Margis Phm. B.

19 St. John's Road (prieš 3131 Dundas St. W.)
Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniškai vaistai. Paruošiami vaistai pagal receptus.
Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.

Telefonas
MU-9543

Pristatoma į namus
visame Toronte

Telefonas
MU-9543

CITY FURNITURE COMPANY

Visų rūšių baldai ir elektriniai įrenginiai

DUODAMA LENGVAM IŠSIMOKĖJIMUI

3097 DUNDAS ST. W. TORONTO. TELEF: LY—9921

A. RUŠENO LIETUVIŠKA AUTO REMONTO DIRBTUVĖ Intersection Body & Fender Repair

"Dulux" ir "Duco" dažymas. Radiatorių sutvarkymas ir kt.
2692 DUNDAS ST. W. TORONTO, Ont. TEL: RO—1509

W. H. BELL & SONS

Didžiausias KAILINIŲ pasirinkimas

Priimami užsakymai ir perdirbimai. Dabar tinkamiausias laikas. Susikalbėsit lietuviškai.

1212 BLOOR ST. W.

TEL. KE 1188.

Vasarvietė atostogoms

"Atlantik City Lodge"

2 mylios į rytus nuo Hilon Grow, prie pat Simcoe ežero.

Kambariai šeimoms ir pavienims.

Puikios maudynės, žuiklavimas.

Hotelis netulius.

Plačiau informacijų kreiptis į John Kamichaitis, 899 Bloor St. W., telefonas LO 1438 — Baldų krautuvas.

AUTOMOBILIŲ DAŽYMAS "Duco" ir "Dulux". Paviršiaus (body ir fender) taisymas — mūsų specialybė.

Parduodamas skystas kuras, alyva ir baterijos. Įkainavimas velni

SAV. G. KERAITIS

IMPERIAL AUTO COLLISION

561 — 567 KEELE ST. TORONTO. TELEFONAS JU 4773

Ką turite sprausdinti, neškite į

The Willow Press

2186 Dundas St. W. (prie Stinson's Jewellery)
Telefonas LO 1397, Toronto.

Vedybiniai pakvietimai, biznio kortelės, laiškų antraštės, vokai, pažymėjimai, programos, bylų viršeliai ir kiti spaudos darbai.

Nauja lietuviška valgykla ir maisto produktų krautuvė. "ATLANTIC"

1330 Dundas St. W. prie Rusholm ir Lisgar St. Tel. ME 9347
Maistas gaminamas europietiška iš šviežių produktų. Daromi įvairūs sviestainiai — sandvičiai Patarnavimas greitas.

Mieli tautiečiai prašomi atsilankyti ir įsitikinti
Valgykla atidaryta nuo 6 val. ryto iki 23 val. vakaro.
SAVININKAI: PREIKŠAITIS — BLEIZGYS — DAUGELA

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda naujausius įvairių rūšių laikrodžius. Galima išgauti žiedų, Toronto suvenirų; parduodamos įvairios auksinės ir sidabrinės prekės. Už darbą garantuoja. Kainos prieinamos.

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

272½ QUEEN ST. W. TORONTO.

GOLDENBERG'O moterų kirpykla

1138 DUNDAS ST. W. TEL. ME 8117
Atidaryta ir vakarais.

PLAUKŲ DAŽYMAS IR SVIESINIMAS
ILGALAIKĖS SUKUOSENOS

Žili plaukai atnaujinami be dažų į natūralią spalvą.

PATARIMAI VELTUL

KIRPĖJAS

JONAS JOTAUTAS

PERSIKELĖ 922½ DUNDAS ST. W. TORONTO

— prieš lietuvių bažnyčią —

Kirpykla veikia kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskyrus trečiadienius.

BEVEIK

Lygiai graži, kaip gyvenime

Tamsta atrodo si nuotraukoje, jei toji bus daryta

LUNA foto studijoje

575 WELLINGTON ST. W. TORONTO, TEL. PL 5717

Susirgus kreipkitės į

YARMEY CLINIC

slavų Medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. I. Yarmey
314 Bathurst St. Toronto, Ont. Tel. EL 7146.

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10 — 15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalba lenkiškai

M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis

VASAROS PAPIGINTA KAINA

PARLIAMENT FUEL CO.

Savininkas lietuvis Augustinas Underhill (A. Underhill)
Telefonas RA 4414 304 Sackville St. Toronto

Stūlome mūsų pačių **bluizes — sijonus**

Prilame moteriškų rūbų užsakymus
Darbas garantuotas ir pigus.

Moteriškos kelnės ir apatiniai

Fortune Ladies Wear

789 Queen St. W. Tel. WA 1943.

IVAIRENYBĖS

Pasaulio temperatūra kyla

Harvard universiteto observatorijos direktorius Dr. Charles F. Brooks, laikomas vienu iš priešakinių JAV meteorologų, pareiškė sutinkąs su daugelio meteorologų mintimi, kad žemės temperatūra kyla. Tam patilustruoti jis priminė, kad pav. Stockholm dar tik prieš 8-000 metų tebebuvo po ledu. Špicbergeno sala būdavo iš ledo pridėta 9 mėn. per metus, o dabar ledas teišsilaikys vos 3 mėn. Paminėjęs meteorologų nuomonę, kad temperatūra kils dar 1 mil. metų, jis betgi priminė, kad meteorologai paskutinio 100 m. atšilimo priežasčių neišaiškina. Galimas dalykas, tai vaisius nuolatinių raidos, bet galimas dalykas, kad tik ciklo vaisius.

Idomūs vargonai

Iš karo belaisvių stovyklų gaminių bene įdomiausias yra vokiečių karo belaisvių stovykloje Bellaria Italijoje likę vargonai, pagaminti iš belaisviams prieinamos medžiagos. Jie yra dviejų metrų aukščio, turi 402 vam-

džius ir 10 rejestrų. Vamzdžiai — vamzdeliai yra pagaminti iš konservų dėžučių skardos, vienos medinės dalys — iš apelsinų dėžių lentelių, pūstuvai — iš senų odinių kelnų. Panaudoti dar ir benzino bosai.

Švedijos gyventojų prieauglis sumažėjo

Švedijos oficialus statistikos biūras paskelbė, kad gyventojų prieauglis nuo 1939 m. reguliariai mažėja. Pagrindinė priežastis yra įstatymų pripažinta gimdymų normavimo teisė, kuri remiantis nuo 1939 m. jau nužudyta 15.920 gyvybių. Švedijos teisininkų tarpe jau kyla sąjūdis šiuos įstatymus leistus nusikaltimus uždrausti.

Aplamdė firmas

JAV veikianti valdinė komisija, tikrinanti biznierių reklamų teisingumą, cigarečių firmoms "Camel" ir "Old Gold" uždraudė reklaminiuose tekstuose rašyti, kad jų cigaretės mažiau negu kitos erzina nosies gerklę. Beabejo, tai didelis smūgis firmoms.

LIETUVIŠKA AVALINĖ TAIŠYMO DIRBTUVĖ — PARDUOTUVĖ

Naujausios mados. Prieinamos kainos.

Sav. IGNAS ASTRAUSKAS

1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE 2381.

Dr. F. W. TICKETT

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2—3 ir 7—9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

Dantistas

Dr. Chas. OKUN

838 Dundas St. W. Toronto (kampus Euclid Ave). Priima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822.

Pirmos eilės lenkiška rankinė

SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY

Savininkas W. Rudnicki.

Mes paimeime iš namų ir pristatome.

Darbas garantuotas. Kainos neaukštos.

205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. — — Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

Tik tas be rūpesčio ir vargo

gali Kanadoje gyventi, kuris yra apsidraudęs "The MACCABEES Ins. Co.", kuri jau 72 metus sekmingai ir sąžiningai, priimanomis kainomis, DRAUDŽIA nuo nelaimingų atsitikimų, ligos atveju ir mažamečių vaikų, kurie sulaukė 18 m. gauna premijas. Informacijos teikia ir apdraudimą atlieka naujai paskirtas atstovas: JONAS BERZINSKAS.

88 Annette Str., Toronto, Ont., telefonas LY 2816.

P. S. Provincijoje susidarius kelių asmenų grupei, atstovas atvyksta vieton.

Dėmesio!

LAIKRODININKAS

Kazimieras Tutlis

Taiso vietinių ir vokiškų firmų laikrodžius. Dirbtuvė turi dalyti vokiškiems laikrodžiams. Laikrodžiai taisomi greitai, gerai ir pigiai. Prašome kreiptis ir įsitikinti. Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

EUROPEAN WATCHMAKER

807 Queen St. W. Toronto, Ont.

Eksteritorialūs šūnys

Visam pasauliui visų kraštų diplomatinį atstovybių personalas naudojasi vad. eksteritorialumo teisėmis, pagal kurias jis nepriklauso to krašto jurisdikcijai.

Pastaruoju metu įdomus įvykis buvo Tel. Avive, kai Sovietų atstovybė pareikalavo eksteritorialumo teisių ir atstovybės šuniui. Kai sveikatos pareigūnai pareiškė noro atstovybės šunies sveikatą patikrinti, rusai atsakė, kad "šuo yra augsaugas diplomatinė teisė". Po 10 dienų jie betgi leido ateiti į atstovybę veterinariui ir patikrinti šunies sveikatą.

Tr. Lie alga

JTO generalinis sekretorius gauna neblogą algę: metams \$20.000, reprezentacijai vėl \$20.000, be to dar komfortiška namų, didelį automobilį, o ateityje jo laukia \$10.000 pensijos.

Dr. Viliam J. Zinchesin

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2—4.30 ir 7—9 po pietų.

386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344; buto LO 4001

Stanley Shoe Store

Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platus (EE—EEE).

1438 Dundas St. W. Toronto (prie Gladstone)

Sienų tapetai ir dažai

Diamond Wallpaper & Paint

Kalbame europiečių kalbomis
1526 Dundas St. W. Toronto
Tel. KE—6811

SHIFF'S

VALYMAS —

PROSAVIMAS —

PATAISYMAS —

Kalbame lietuviškai
909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas ELgin 8649

BR. BUKOWSKA, R. O.

AKIU SPECIALISTE

Tikrinu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams. Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmadieniais pagal susitarimą 55 St. John's Rd., W. Toronto. (kampus 94 Laws St.)
Tel. LYndhurst 0052

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI

B. A., D. D. S.

312 Bathurst St.

Bathurst Medical Building

Telef.: AD—6373 Toronto

AKIU SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akiai defektams. Ištrina akis nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

Duchoborų byla pasibaigė

"Laisvės sūnų" byla Nelson, B.C., pasibaigė liepos 6 d. 1950 m. kaltinamieji, deginę privačius ir viešus namus, nuteisti didesnei ir mažesnei bausmei kalėjimui — iš viso 793 m. Teisme jie laikėsi rami ir kaltinimų neneigė. Vienas iš jų pasakė, kad ir Gandhi buvęs savo metu vadinamas fanatiku, bet atėjęs laikas ir jo veikla buvo įvertinta. Perskaicius sprendimą, jie sugiedėjo "Tėve mūsų" rusiškai.

Birža

Birža yra vieta vienintelė pasaulyje, kur galima teisėtai parduoti tai, ko neturi.

Tula ponis vieną biržos maklerius sako:

— Norėčiau pirkti N akcijų. Pasakyk tamsta, ar jos kils ar puls?

— Tikrai, ponis. Dar nebuvo atsitikimo, kad pasirinktų kryptį į šoną.

Amerika ir pinigai

— Amerikoje, kaip matau, pinigai vis dėlto turi didelę galią...

— Nieko stebėtino. Juk ir seniau, jeigu kas Europoje pavogdavo didelę sumą pinigų, tuojau bėgdavo į Ameriką...

Mokykloje

— Pone mokytoja, ar gali žmogus būti baudžiamas už tokius dalykus, kurių jis nepare?

— klausia nedidelis pipiras mokytoją.

— O, ne, Jonuk! Už tai jis niekad negali būti baudžiamas.

— Taigi, pone mokytoja, aš nepadariau užduoto darbo namuose...

Susitikimas

Susitikau amadien prietelių, kurį seniai buvau bemačius. Susitikimas buvo atsitiktinis.

— Spaudžia mane biznio reikalai, — skundžiasi prietelius. — Paskolink 1000 dolerių. Už mėnesio grąžinsiu.

— Ar tikrai sakote? — klausiu, tarytum turėdamas tuos pinigus.

— Juk tu žinai, kad pro mano lūpas niekad melagystė nepateina...

Iš tikrųjų, gal jis ir tiesą sakė, nes jis visuomet per nosį kalba...

Vidury

— Kuri ten jūsų teta? Į dešinę ar į kairę nuo tos baidyklės su arklio lūpomis?

— Vidury.

Pagal Jurį ir kepturę

Potsdamo konferencijos metu, ekspertams aiškinant kažkokį painesnį klausimą, viename iš puošniųjų senojo Frico salonų trys didieji šnekučiai, rūkė ir vašino vienas kitą garo krašto geriausiomis cigaretėmis.

Pirmasis išsitraukė portsigarą prezidentas Trumanas. Tai buvo neblogas moderniško skonio sidabrinis portsigaras su auksu raidžių įrašais: "Collegai Harry Trumanui — Senatoriai". Pasirodo, tai buvo dovana, Trumano gauta, kai buvo išrinktas viceprezidentu.

Po kurio laiko išsitraukė savąjį portsigarą D. Britanijos naujasis premjeras. Tai pretenzingesnio skonio gaminys, o jo įrašas skelbė: "Klementui Attlee — Darbo Partijos Egzekutyvas" ir data.

Kad ir sunkiai valdoma ranka išsitraukė pagaliau popierosų prikimštas portsigarą ir generalissimus Juozapas Stalinas. Visų akys nukrypo į link. Tai buvo masyvus klasinio stiliaus sidabro portsigaras, kurio viršuje auksu pagraizniuose brangakmenimis apsaugytas spindėjo kaž koks herbas, o apačioje stilingas įrašas: "Brangiam kniaziui Vladimirui — Mylinti Olga"...

Ispaniškas nuotykis

Pirenėjų pašlaitėse viengaktį įvyko traukinio katastrofa ir keleiviams teko susieškoti nakvynę skurdžioje apylinkėje. Į vienišos bakažės duris pasibeldė vienas keleivis, šaukdamas: "Atidarykit!"

— Ko norit, — atsiliepė šeiminko balsas.

— Nakvynės, nes suardytas kelias ir tenka laukti, kol rytoj sutaisys.

— O kas jūs?

— Baronas Vincente de Adaly y Lucentes de Saragono y Juagulares!

— Labai atsiprašau. Dėl tiek asmenų pas mus nėra vietos.

Imigracijos įstaigai

New Yorko imigracijos įstaigos valdininkas klausinėja DP:

— Name?

— Izaak Apfelbaum.

— Occupation?

— Rotten red...

Gera priemonė

Tula motina, nenorėdama, kad jos vaikai po vakarienės eitų žaisti į gatvę, maitinanti juos česnakais ir svogūnais...

Mat, tuo atveju kiti vaikai atsisako žaisti su jais...

Kas nori namus arba biznį pirkti

arba parduoti, kreipkitės į mus. Rasite teisingą ir nuosirdų patarnavimą. Kalbame lietuviškai — klauskite Peter

Robert P. Rice Real Estate

888 College St. Toronto. Tel. LA 1277

PETRAS KAIRYS

MESOS IR VISOKIŲ VALGOMŲ PRODUKTŲ

KRAUTUVĖ ir VALGYKLA

889 Dundas St. W. Toronto, Ont. — Tel. WA 0062

Visi mieli tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti. Pulkis ir greitas patarnavimas

DĖMESIO! Norėdami pirkti ar parduoti namus, akis, viešbučius kreipkitės į

FRANK PSZON

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

762 Dundas St. W. (prie Bathurst g.)

Telefonai:

Istaigos: AD 3588 Buto: LA 9458

Didžiausias pasirinkimas lietuvių apgyventam rajone. Čia jūs rasite mandagų ir sąžiningą patarnavimą. Lietuviams tarpininkauja ir kalbina pagalbą teikia

BR. SERGAUTIS

TORONTO, Ont.

TORONTIEČIAI!

Toronto Apylinkės Laikinasis Organizacinis Komitetas nuoširdiai kviečia visus lietuvius užsirašyti patiemis ir paraginti kitus užsirašyti į KLB apylinkės sąrašus.

Gyventojų patogumui yra įsteigti šie užsirašymo punktai:

1. Laikinojo Organizacinio Komiteto patalpa 702 Dundas St. W. (Dundas ir Bathurst g-vių kampas priešais parką). Tel. EL 5514. Darbo valandos (teikiamos informacijos — vykdomas surašymas) nuo 7 iki 9 val. vakaro kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

2. Lietuviškose valgyklose:

Baltic Restaurant (Dr. J. Kačkeli) 870 Dundas St. W.

pp. Grigaičių valgykla, 750 Dundas St. W.

p. Šmigelskio valgykla, 1002 Dundas St. W.

p. Preikšaičio ir Co. valgykla 1330 Dundas St. W.

3. Lietuviškose krautuvėse:

pp. Jankausko — Demiklo, 911 Dundas St. W.

pp. Germanavičiaus ir Milušio, 1006 Dundas St. W.

p. Kairio, 889 Dundas St. W.

p. Grubevičiaus, 856 Dundas St. W.

pp. Kazlauskio ir Tumoso, 1579 Dundas St. W.

Sekmadieniais po pamaldų Lietuvių Parapijos salėje.

Ateitininkų susirinkimas

Liepos 22 d., šeštadienį, 6 val. vak. klebonijos patalpose šaukiamas Kanados Ateitininkų S-gos Toronto kuopos narių susirinkimas.

Dalyvavimas būtinas, nes bus svarstomi svarbūs reikalai.

Kuopos Valdyba.

Susirinkimas

Sekantis "Dainos" susirinkimas įvyks liepos 28 d. 8 val. vakare, pas vicepim. O. Kalinauskienę, 139 Pacific Ave. Visos narės ir prijauniančios prašomos gausiai atsilankyti.

M. F. Y-nė.

Prof. kun. Stasys Yla

Žinomas visuomenininkas, ilgametis nacių kalinys, prof. kun. Stasys Yla, nesenai atvykęs į JAV, šiomis dienomis lankėsi Toronte. Sekmadienio proga garbingas svečias atliakė 11 val. pamaldas lietuvių bažnyčioje ir pasakė labai aktualų pamokslą. Viešėdamas Toronte beveik visą savaitę, profesorius buvo nuolatinis mūsų redakcijos svečias.

Lietuvoje kun. Stasys Yla ilgus metus profesoriavo Kauno kunigų seminarijoje, be to, dar aktyviai pasireiškdamas lietuviškoje spaudoje.

Antrasis bolševikų antplūdis kun. profesorių užtiko kaip kalinių Stuthofo koncentracijos stovykloje, iš kur, po ilgų odisejų, rusų persekiojamas, paspruko į Vakarų Vokietiją, kur ilgesnį laiką darboavosi Delegatūroje. Amerikoje kun. Stasys Yla apsigyveno Putname pas lietuviškos Nekalto Prasidėjimo Serijos, kaip vienuolyno kape-lionas.

Kartu su prof. lankėsi čikagietis jo brolis Jonas su poniu. Jonas Yla anksčiau gyveno Montreale ir redagavo "Nepri-lietuvą".

Kun. Ragaižinskas

iš Sao Paulo, Brazilijoje, lankėsi Toronte, kur sekmadienį atliakė šv. mišias liet. parapijos salėje ir pasakė pamokslą. Pir-madienį gerb. svetys lankėsi mūsų redakcijoje. Pasikalbėjimą su juo išspausdinsime se-kančiame Nr.

Išnuomojami 2 kambariai

su baldais. Galima naudotis virtuve ir vonia. 308 Euclid Ave. Toronto.

KRIMINALINE AR CIVILINE BYLA?

MES SUTEIKIAME JUMS

TEISINĖ — KALBINĖ PAGALBA

Tvarkome imigracijos, pilietybės, palikimų bylas; sudarome darbo, buto garantijas, dokumentus, patvirtintus vertimus; tarpininkaujame nuosavybės perkant, parduodant; atstovaujame įmonėse, įstaigose; teikiame visokeriopą informaciją; giname Kanados ir kitų kraštų lietuvių interesus. Jums patarnavimus atlieka teisininkai ir kalbininkai, studijavę Amerikos bei Europos universitetuose.

JONAS JUŠKAITIS

108 St. George St., Toronto, Ont., Canada. Tel. KI 1494

LIEPOS mėn.

23 d.
sekmadienį

Vietos grožiu nė vienas, kuris jau buvo, neabejoja. Suaugę ras ramų poilsį atsigavindami praeities prisiminimuose, jaunimas gražioje aplinkoje ir šokių sukury užmėgs nenufruktamas pažintis, o mažieji svetimuos laukuos išmoks mylėti Lietuvos laukus. Jie patys išpildys tautinių žaidimų programą. Visą dieną veiks garsiausių kulinarijos žinovų Toronte paruoštas bufetas su įvairiausiais gėrimais.

Esant blogam orui gegužinė atidedama.

MIESTO TRIUKŠMAS IR DULKĖS VARGINA VISUS. PALIKIT BENT KELIOMS VALANDOMS NUDULKĖJUSIĄ KASDIENYBĘ IR

LINKSMĄ ir JAUKIĄ GEGUŽINĘ,

kuri įvyks visiems gerai žinomam ir jau pamiltam Toronto kunigų seminarijos sode.

Orkestro muzika žavės net besimaudančius

Liet. Kat. Moterų Draugijos Toronto Skyrius

AUTOBUSAI

į gegužinę vyks nuo lietuvių bažnyčios 11 val. 12 val. ir vėliau kas pusvalandis, ligi 2 val. 30 min.

"Dainos" rudeninis koncertas

Šiuomi oficialiai pranešama Toronte ir kaimyninių miestų ir ūkininkų lietuviškajai visuomenei, kad "Dainos" grupės vardu yra kviečiamas ponios Anelės Steponavičienės merginų choras iš Čikagos vardu — Alice Stephens Singers. Šis choras yra mėgiamas ir populiarius ne tik lietuvių muzikos mėgėjų tarpe, bet aukštai vertinamas ir bendroje Amerikos muzikos šeimoje.

Choro vedėja Anelė Steponavičienė, nors gimusi ir augusi Amerikoje, vienok yra gera lietuvaite ir muzikoje su lietuviomis visad bendravo. Šia proga noriu pasidalinti su skaitytojais vienu labai liūdnu, bet širdingu prisiminimu.

1933 m. liepos 17 diena Čikagoje gal buvo liūdnėsnė negu kur kitur lietuvių kolonijose, ar pačioje Lietuvoje, nes tą dieną visas lietuviškasis pasaulis nustojo dvijsi sūnų didvyrių — Stepono Dariaus ir Stasio Girenos. Gi Čikaga nustojo jų asmenyse ir savo šeimos narių. Todėl neteko visai stebėtis, kai tos dienos popietyje minios lietuvių, asarotomis akimis, traukė Čikagos Lietuvių Auditorijon, kur žaibo greitumu buvo sušauktas masinis gedulingas paminėjimas, o principale soliste programoje buvo ponė Anelė Steponavičienė sugiedodama Ave Maria ir antrą kūrinių, kurio vis tik prisiminti negaliu. Kaip šiandien rodos, matau ją scenoje rimtą, giliai pergyvanančią kartu su visais, tik su didesne užduotimi.

Tą pačią Anelę Steponavičienę tūkstančiai dabar mato, kaip rimtą balso mokytoją ir psekmingą dirigentę. Malonu bus ir Torontui susilaukti tos progos.

Koncertas įvyks Eaton Auditorijoje š.m. spalio 28 dieną. Prašome sekti vėlesnius skelbimus.

M. F. Y-nė.

Linksmą gegužinę

Praėjusį sekmadienį Toronte jūros skautai buvo suorganizuavę gegužinę net prie Simcoe ežero. Nors sekmadienio rytas pradėjo dėl pasirodžiusių debesų truputį gėsdino besirėmiančius didesnei kelionei, vienos savanorių važiuoti į tolimesnę kelionę atsirado net penki autobusai. Vėliau, išsiblaivius ir orui esant labai šiltam, gegužinė praėjo labai gražiai ir nuotaikingai.

Inž. Pranas Čeponis

Kad ir nepažinti, neturėdami praktikos teisių, lietuvių specialistai naujajame krašte dirba ir nuveiktis darbais skina sau kelią.

Toronte "Canada Packers Ltd." dirba statybos dipl. inž. Pr. Čeponis, per pusantrų metų darbo spėjęs atkreipti į save akis.

Jis suprojektavo ir paruošė planus vad. "Girdler deodorizer" pastatui. Tai penkių aukštų plieno konstrukcijos statinys su rūsimi. Girdler deodorizer — iš įvairių aliejų pašaliną kvapą. Tokios rūšies kvapo pa-

šalintojas yra pirmas Kanadoje ir iš viso tik šeštas visame pasaulyje.

Inž. Čeponiui gelbėjo du kanadiečiai asistentai: chemijos ir mechanikos inžinieriai, padėję susidurti su kombinuotu vamzdžių bei mašinų išdėstymu. Pastatas jau įrengtas ir gamyba vyksta pilnu tempu.

Be abejonės inž. Čeponio parvykęs projektas vadovybėje pakėlė lietuvių vardą. Netrukus tas pats lietuvis inžinierius gavo ir antrą užsakymą naujam pastatui. Tai modernus rafinavimo pastatas, kuris ateityje taip pat bus penkių aukštų. Šiomet pastatyta trys aukštai, kurie netrukus bus įrengti, o sekančiais metais — pristatys dar du aukštus. Šį pastatą inžinieriui Čeponiui teko ruošti gana kruopščiai, nes tai yra pastatinių technikos žodis augalinio (organinio) aliejaus rafinavimo įrengimuose. Kombinuotame mašinų ir centrifugų išdėstymo darbe inž. Čeponiui talkininkavo kanadiečiai chem. inž. A. McArthur (garsaus Japonijos valdytojo gimnaitis).

Nesenai inž. Čeponis užbaigė provizorinius šikčius ir sūmatą vėl naujam pastatui, kuris bus statomas ant polių (35 pėdų ilgio) pietiniame Toronte, prie muilo fabriko. Naujojo pastato viena dalis bus net 100 pėdų aukščio (maždaug 9 aukštai) ir kainuos apie pusę milijono dolerių. Apskaičiuota, kad tas pastatas per metus susigrąžins išlaidas. Jis tarnaus muilo gamybai.

Be viso šito, inž. Čeponis užbaigė ir dar vieną pastatą žemutinio gamybai. Šis kainuos 100.000 dol. ir bus statomas Patton Rd. Toronte.

Vietiniame lakraštyje "Maple Leaf" įdėtos ty statinių ir inž. Čeponio bei jo vieno asistento nuotraukos ir aprašymai.

Taip lietuvis inžinierius patarnauja Kanadai ir savo tėvynės vardo garsinimui.

A. A. Juozas Liutkevičius

Šių metų liepos 15 d. anksti rytą skaudai nelaimė ištiko lietuvi Juozą Liutkevičių. Jam, vėliai nakties metu beįėjant į savo butą ir pereinant Bathurst ir Dundas gatvių kampą, nepastebėtas vieno smarkiai važiuojančio automobilio buvo perbloktas ant žemės ir mirtinai sužeistas. Nuvežus į artimiausią Western ligoninę, jis, nebeatgavęs sąmonės, po trijų valandų mirė.

J. Liutkevičius į Torontą buvo atvykęs prieš trumpą laiką. Anksčiau jis dirbo prie geležinkelio darbų atlikdamas sutartį. J. Liutkevičius yra Latvijos lietuvis. Lietuvos nepriklausomybės kovose jis yra aktyviai dalyvavęs kaip savanoris. Kanadoje Liutkevičius išgyveno apie porą metų. Vėlonies šeima yra likusi Europoje.

A. A. J. Liutkevičius buvo palaidotas praėjusį antradienį Mount Hope Toronto kapinėse, dalyvaujant draugams iš darbo sutarties atlikimo laikų. Vėlonies pašaravimu ir bažnytinėmis laidotuviomis rūpinosi jo draugai.

REIKALINGI STALIAI (CARPENTER)

nusimaną parketo (hardwood floor) darbuose. Kreiptis į Petrą Alekną, 595 Church St. Toronte; tel. MI 0784 ir MI 9549.

NAUJI KANADIEČIAI

Liepos 12 d. iš Bremeno laivu "B. General Hersey", vežančiu grupę tremtinių, jų tarpe 46 lietuvių, į JAV, į Kanadą išplaukė:

1. Petrauskienė Janina
2. Petrauskas Romas
3. Hiršaitė Alma
4. Saltniras Vladas
5. Stunguris Stasys
6. Stunguris Ona
7. Stunguris Alfonsas
8. Stunguris Česlovas

MONTREAL, Que

Susirinkimas

Liepos 22 d., šeštadienį, 8 val. vakaro, Montrealy, Park Ave. 5550 — YMCA patalpose — kviečiamas Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos steigiamasis susirinkimas.

Visi prijaunantieji šiam kilniam sumanymui maloniai prašomi kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Iniciatoriai.

London, Ont.

Miesto ir apylinkės lietuvių žiniai

"Nepriklausomoje Liet." Nr. 27 pasirodžius melagingom žiniomis iš Londono lietuvių gyvenimo, tam išaiškinti liepos 23 d. 3 val. p.p. St. Peters Parish Hall. Richmond St. šaukiamas visuotinis susirinkimas. Bus svarstoma svarbūs organizaciniai reikalai ir užbaigiamas registracijos. Todėl kviečiame visus lietuvių kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nežinūnt įsitikinimų.

KLB Londono Apylinkės Valdyba.

Padėka

Didžiai gerbiame pp. Se-meziams, padėjusiems tiek rūpintis ir parodžiusiems teisingą globą mūsų vestuvių metu, turime didelį ačiū; taip pat pp. Dulkams ir pp. Adamavičiams, padėjusiems vestuvių metu, ir svečiams už nuoširdumą ir gausias dovanas didelį ačiū.

Ada ir Vladas Vismantai.

PAIEŠKOJIMAI

— Eizno Vlodo, ieško Karolis Liubartas: 221 Crawford St., Toronto, Ont.

— TORONTO. — Iš 1152 naujų Kanados įmonių 1949 m., 572 priklausio Ontario provincijai, pareiškė provincijos žemės ūkio ministeris Kennedy, ragindamas didinti žemės ūkio darbininkų skaičių Kiwanis klube. Esq. 1870 m. Ontario provincijoje žemės ūkyje dirbo 70 procentų visų gyventojų, o dabar vos 15 proc. To rezultate ūkis mechanizuotas. Reikėtų padidinti patogumus, kad kas eity žemės ūkį.

KANADOS ŽINIOS

Kanada pašauks 20.000

Kanados vyriausybė numato karinei tarnybai pašaukti 15—20.000 vyrų. Smulkmenos būsių paskelbtos gynybos min. Brooke Claxton. Šie vyrai būsių panaudoti vien sausumos ir aviacijos daliniams papildyti.

Šiuo metu Kanados pajėgos susideda iš maždaug 46.000, neskaitant rezervų. Prieš prasidedant Korėjos karui, vyriausybė buvo numaciusi laikyti 55 tūkstančius karių visose trijose tarnybose. Atsisvegiant į blogejančią padėtį Korėjoje ir Kanados gynybos sustiprinimui nutarta reguliarią kariuomenę padidinti ligi 65.000 vyrų.

Telefonas pabrangs nuo liepos 22 d.

Kanados telefonų kompanija praneša, kad naujas padidintas mokestis už telefonus bus imamas nuo liepos 22 d. Mokestis padidinamas ne visur ir ne visų rūšių telefonams vienodai. Toronto naujoji lentelė jau paskelbta. Už telefonus, už kuriuos buvo mokama \$3.60, reikės mokėti \$4.35, vietoj \$3.10 — \$3.60, vietoj \$7.35 — 9.85 ir tt.

Baisi nelaimė

Paliat Rouyn, Que., liepos 14 d. naktį vieno staliaus sodyboje kilo staigus gaisras, kuriame žuvo 7 iš 10 vaikų. Viena dukterė, be to, tebekovoja su mirtimi ligoninėje.

Komunistų paradas

Senai ruoštas vad. slavų kongresas, kurio vardu Kanadoje veikia slavai komunistai, įvyko birželio 29 — liepos 1 d. Toronte. Jis prarastas plačiai žinomas komunistų šūkiu — prieš atominę bombą už taiką, tautų draugystę. Kaip rašo komunistų spauda, jis buvęs gausus ir vyko didžiojoje Massey Harri salėje. Buvo paskaita skambių kalbų, be jokių diskusijų priimtos rezoliucijos, surengtas koncertas ir manifestacija aikštėje. Idomu, kad sveikinusių tarpe neminimi lietuviai, nors "LB" rašo, kad buvęs "draugiškas delegatas". Komunistinių valstybių "delegatams" valdžia nedavė vizų.

— OTAVA. — Trijų naikintųjų išlaikymas Korėjos operacijoje Kanadai kasdien kainuos po \$400 arba \$84.000 per savaitę visų trijų išlaikymas.

Š. m. liepos mėnesio 2 d. netoli St. Joseph, Mich, USA, tragiškai žuvo

VYTAUTUI DRUSKIUI

jo žmonai p. Druskienei ir sūnui Vytautui, jų didelio skausmo valandoje, netekus vyro ir tėvo, reiškiau gilią užuojautą

Stasys Bakšys.

Darbų miškuose klausimu

Abitibi P.P. Co. Ltd. Sault Ste. Marie, Ont., skyriuje, Regan, Ont. rajone šių metų rugpjūčio mėn. antroje pusėje pradeda sezono popiermalkių gamybą.

Šio sezono gamyba bus didesnio masto ir dirbė minėtoje kompanijoje anksčiau, greičiausia ir nedirbė, bet suprantą miško darbą, galės gauti darbo.

Kreiptis į: Woods Employment office, Abitibi P.P. Co. Ltd. Sault Ste Marie, Ont. Žmonės, esą tenai, labai gerai suprantą naujusius ir kiek galės — padės.

Važiuoti tik sutikimą gavus. Tarnautojai Regan, Ont., Depot. suteiks norimas informacijas.

jas: kur telkiasi lietuviai, didesnės stovyklos ir pan.

Nežinau ar šį sezoną tenai būsiu.

Norinčių važiuoti į mišką prašyčiau atkreipti dėmesį į šiuos dalykus: ar yra sveikos ir stiprus? Ar ištvermingas? Neperjauno amžiaus? Ar turimas darbas mieste yra blogas?

Miškas be savo geros pusės — daugiau uždirbti, ypač sutaupti, turi ir blogų pusių: darbas nėra lengvas, oro sąlygos kartais taip pat būna nepalankios, miškų vienuoma žmogių veikia.

Važiuojantiems patarčiau nevažiuoti.

P. Adamonis.

Lietuvis radio technikas

L. KOCIUS

949 DUNDAS ST. W. netoli lietuvių bažnyčios. Tel. WA 1691

prima pataisyti visų rūšių radio aparatus. Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai. Kreiptis nuo 9 iki 2 val. popiet

Vertimai — Pamokos — Konversacijos

Verčiami įvairaus turinio raštai į anglų kalbą. Duodamos anglų kalbos pamokos ir konversacijos pažengusiems.

A. BAJORNAS

53 Oakwood Ave. Toronto, Ont.
Tel. ME8086 8951

Kreiptis vakarais nuo 6.30 iki 7.30 val., išskyrus sekmadienius ir šventadienius.